

شیلکرو

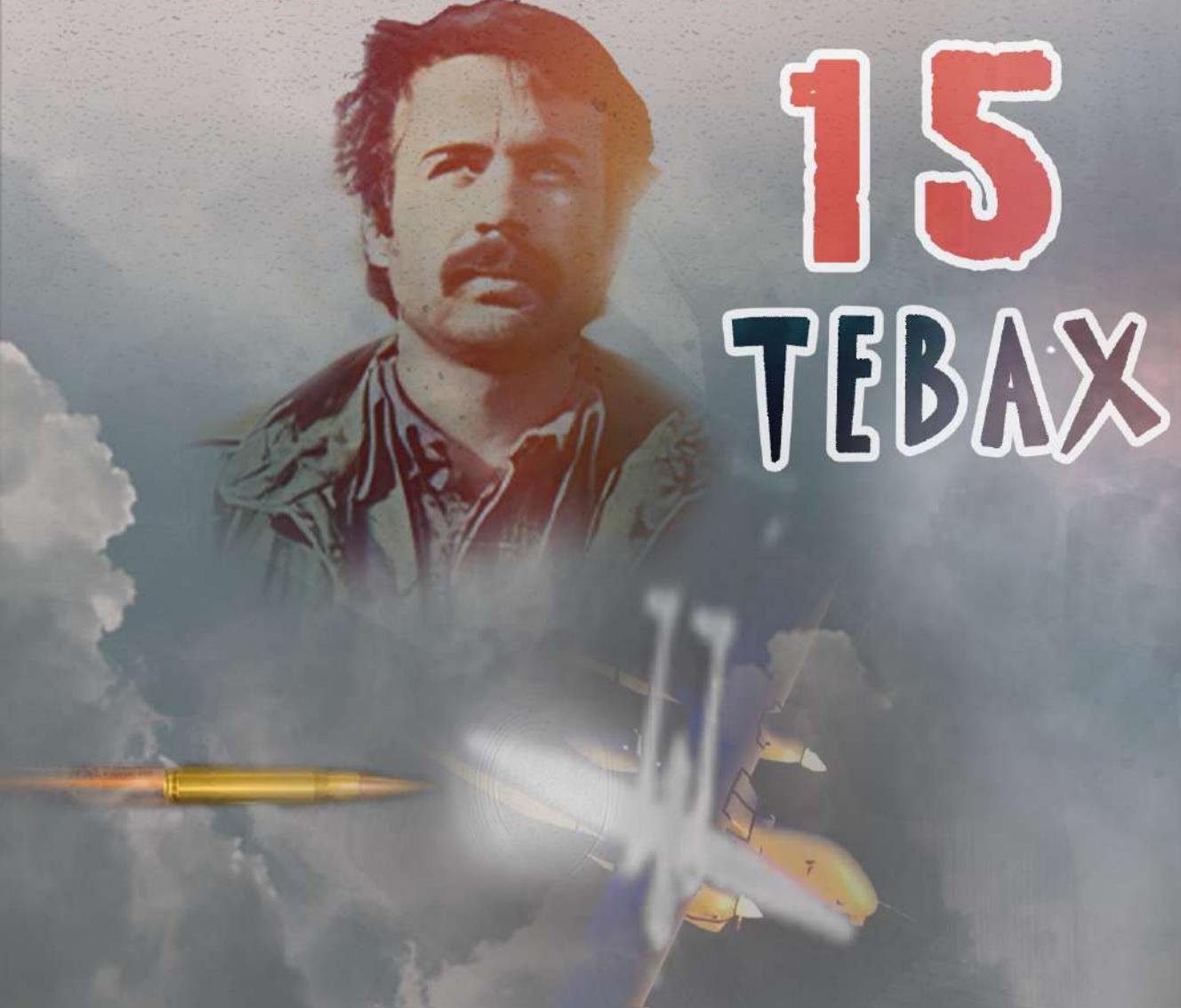
ارگان رسمی جامعه جوانان شرق کوردستان و
اتحادیه زنان جوان شرق کوردستان

سال دهم، شماره سی و سومین، تیر و مرداد ۱۴۰۳

نشریه ایدئولوژیک، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

اصرار بر سوسياليسم اصرار بر انسان بودن است

15
TEBAX

زیله مو

به معنای اخگر زیر خاکستر است.

ارگان رسمی جامعه جوانان شرق کوردستان KCR و انتادیهی زنان جوان شرق کوردستان YJCR شماره سی و سومین، سال دهم، تیر و مرداد ۱۴۰۳ نشریه ایدئولوژیک، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی این شماره را به شهید هاوری چیا تقدیم می‌نماییم.

فەھرۇست

سخن جوان

رەهنەمودهای رەھبىرى (پىشىرد جنگ انقلابى و مبارازا فريزى در ميان كوردىها)

KCR رىنماي كوردىناسىيۇنى

رىوار ابدانان

داستان كوتاه (تولدى در مسلخ)

ئارىۋە بەرزەن

ھەلبەست

نهزدا ژىھات

دوو ژىنى عە گىد، دوو پىشە نگى كە نج

فيان ھەلۆ

تىكۈشان بۆ ھەبوون

سوارە شاھە

پىشت پەرددەي سينماي گەلى كورد و ڈاستىيەكانى ديناميزمى شۇرۇش

سەنگەر پۇلا

بۆ يادى شەھيد تۆلھەلدان قەندىل

زېلەمۇ

كاھ شمارى جامعە جوانان شرق كوردىستان

گفتگو با رفيق مظلوم ھفتىن

نقىش خلق بە وىزە جوانان، در تحقق ملت دموکراتىك

زېلەمۇ

صنعت مجازى

VIYAN PEYMAN

AFRODÎT

SERHILDAN KURDO

PÊSNGÊN BERXWEDAN

١

٢

٣

٤

٥

٦

٧

٨

٩

١٠

١١

١٢

١٣

١٤

١٥

سخن‌چالان

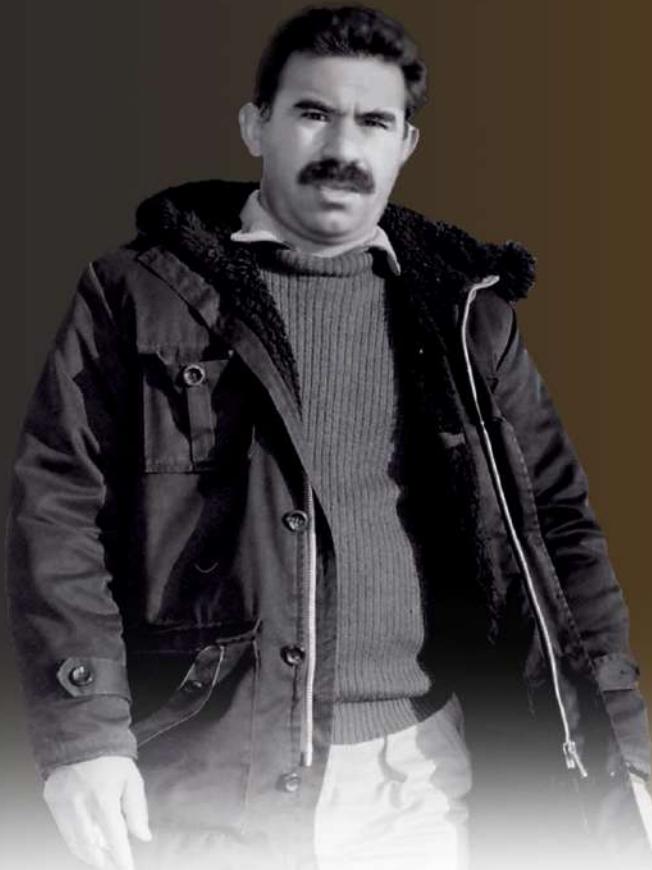
کارزار ۱۵ آگوست که مصادف است با ۲۴ مرداد، با پیشاہنگی فرماندهی افسانه‌ای رفیق عگید(معصوم کورکماز) آغاز مبارزه‌ای بود علیه تمام واپسگرایی‌ها و انتقامی بود شایسته‌ی مقاومت تاریخی و جهانشمول ۲۴ تیرماه سال ۱۳۵۹ خورشیدی (۱۴ جولای ۱۹۸۰ میلادی). که ادامه‌ی این مبارزات نیز حماسه‌ی قندیل در شرق و انقلاب روزآوا در غرب کوردستان است. بی گمان روح مقاومت شهید مظلوم دوغان، شهید کمال پیر، شهید محمد خیری دورموش، شهید عاکیف بیلماز و شهید علی چیچک در زندان آمد (شمال کوردستان) اصل و بنیان تمام این دستاوردها و پیروزی‌های جنبش آپویی در هر چهار سوی کوردستان است. به همین مناسبت در شخص این پنج ستاره‌ی سرخ جنبش آپویی و اولین شهید جامعه‌ی جوانان شرق کوردستان شهید هیرش کارزان، یاد تمام شهدای راه آزادی را گرامی می‌داریم. همچنین هجدهمین سالیاد تأسیس جامعه‌ی جوانان شرق کوردستان (KCR) و پانهادن به نوزدهمین سال مبارزه، در روز ۱۵ آگوست را به تمام خلق میهن دوست، بخصوص جوانان و زنان جوان مبارز و انقلابی تبریک می‌گوییم. در روزهای اخیر شاهد مقاومتی بی‌نظیر از سوی گریلاهای آزادی کوردستان در مناطق حفاظتی میدیا (بخصوص گاره، زاپ، متینا، آواشین، خواکورک) در برابر ارتش اشغالگر و فاشیست ترکیه هستیم. ارتش اشغالگر ترکیه با همکاری و خیانت خانواده‌ی بارزانی و حزب دموکرات کوردستان عراق (پ.د.ک) توانسته است جنوب کوردستان را از نظر نظامی، دیپلomaticی، فرهنگی و ... اشغال نماید و از آنجا به کوههای آزاد کوردستان یورش‌های اشغالگرانهای خود را علیه گریلاهای آزادی کوردستان انجام دهد. این بزرگترین خیانت تاریخ به خون تک تک شهدای راه حق، عدالت و آزادی که از هر چهار بخش کوردستان و خاورمیانه برای دفاع از خاک، کرامت، انسانیت و آزادی جانشان را فدا کردند، است. در حالی صورت می‌گیرد که فرماندهانی همچون شهید سرخوبون، شهید دوغان زنار، شهید هلمت دیرهلوک، شهید هاوی چیا و چندین تن از پاکترین فرزندان این سرزمین بدن‌های خود را سپر کردند تا جنوب و همه‌ی کوردستان و خاورمیانه را در برابر خیانت حزب دموکرات کوردستان عراق و رژیم اشغالگر ترکیه محافظت نمایند. جامعه‌ی جوانان شرق کوردستان با فرا گرفتن روح «مقاومت زندگیست» در مکتب آپویی و با دل‌هایی که رهنمودها و فلسفه‌ی زندگی رهبر آپو بر آن حلک شده، به راه این گرانقدرهای ادامه می‌دهد تا که شایسته یادشان باشد. در بنیان و اساس نوشته‌ها که همانا عملکرد ما جوانان آپویی می‌باشد؛ یک استراتژی را برای خود سرمشق قرار داده است و آن نیز جنگ خلق انقلابیست. جنگی که گریلا و خلق همچو آب و ماهی از همدیگر جدایی ناپذیرند و برای برساخت زندگی ای آزاد که به دور از هر اقتدار و سیستم دولتی، سیستم خلقی خود را که در آن، اقتصاد، آموزش، پرورش، بهداشت، دفاع مشروع و هر آنچه که حیاتیست و بر استعدادهای خود مستقل است را بنیان می‌نهد. انقلاب زن زندگی آزادی و شهدای راهش در شرق کوردستان و ایران، ما جوانان را برای به ثمر رسیدن این انقلاب و این اثر هنری فرا می‌خوانند.

پیشبرد جنگ انقلابی

۹

دبار آفرینی در میان کودها

برگرفته از فانیسست تندز دوکراپیک (جلد پنجم)

از دیداد می‌یافت و بر شمار دوستان افزوده می‌شد. پیله‌ی تنها‌ی را شکافته و اجتماعی می‌گشتم. واقعیتِ حقیقتی که آزویش را داشتم، حقیقتِ واقعی را نیرو می‌بخشید. آمدن خوانندگان به محیط گریلاجی آن سال‌ها، گردآمدن افراد خلق با شماری بیش از ده‌ها هزار نفر در حوزه‌ی کمپ‌ها به هنگام نوروز، سبب سرزندگی و نشاط فراوانی می‌گشت. همزمان با آمدن «آرام تیگران» به حوزه‌ی فعالیتی اقامتگاه‌هم و بازگشایی تلویزیون ماد (Med TV)، «عشق نومیدانه» آغاز به امیدوارانه شدن نموده بود. موج به موج پیوستن دختران به صفوف مبارزه نیز شوق‌انگیز و پرهیجان بود. شرافت‌مندانه آن‌ها را برای نخستین بار در آغوش می‌گرفتم. دیگر بار با هم بازی نمودیم، گاه روی دوشم می‌نهادم و شرم موجود در زن را با خاک یکسان می‌کردم. هرچه در شخص آن‌ها تحقق زندگی آزاد را می‌دیدم، معنای

مقاومت و پیشرفت‌های ایدئولوژیک. سیاسی بعد از ۱۹۸۰، جهت آنکه واقعیت کُرد به عنوان حقیقت نمود یابد حاوی معنای عظیمی بود. گذار به پروسه‌ی مقاومت مسلحانه و کشانیدن خلق به میدان جنگ، به گام‌هایی تاریخی مبدل گشتند. در فضاهایی که همه گام پس می‌نهاشند، حقیقت می‌توانست ندای خود را غرّاتر و بلندتر به گوش برساند. مبارزه‌ی مسلحانه دقیقاً در چنین مقاطعی به عنوان قوی‌ترین و عادل‌ترین ندای حقیقت، طنین می‌افکند. اینچنین نیز گشت. کارزار ۱۵ آگوست ۱۹۸۴ علی‌رغم اینکه از نظر تکنیکی و تاکتیکی بسیار خوب آغاز نشده بود، اما پژواک عظیمی در واقعیت کُرد یافت. کُردهایی که می‌جستیم، حضور خویش را جلوه‌گر می‌نمودند و با وجود تمامی نامطلوبی‌هایش، موج به موج بدان می‌پیوستند. تعداد خوانندگان و گروه‌های موسیقی

خلق‌ها به هنگام لزوم یعنی هنگامی که پای موجودیت‌شان در میان است و با از دست دادن آزادی و شرافت‌شان رویارو باشند، ناگزیر می‌جنگند. هیچ روشی به غیر از جنگ منجر به حفظ موجودیت آزادی و شرافت‌شان نمی‌شود. مقطع یادشده از نظر کُردها چنین مقطعی بود. جنگیدن، یک روش هستی‌یابی ماقبل آزادی و رهایی بود. فاشیسم ۱۲ سپتامبر با اقدامی همچون «منوعیت زبان» که نظیر آن در جهان وجود نداشت، نابودی هویتی کُردها که پیش‌تر به‌شکل سرپوشیده صورت می‌گرفت را آشکارا پیش می‌برد و مصمم بود آن را به فرجام برساند. جنگ، تنها روش هستی‌یافتن برای کُردها بود. سایر روش‌های اظهار وجود نیز به‌کلی برچیده و توقیف شده بودند. منظورم از توقیف‌شدن، توقیف سایر گروه‌های است. برای کُردها به هیچ وجه نه امکان اثبات موجودیت باقی گذاشته شده بود و نه امکان حیات آزاد. جنگ به هر قیمتی که می‌بود و نتیجه‌هاش به هر نحوی که شکل می‌گرفت، نه تنها یگانه راه هستی‌یافتن و شانس حیات آزاد بود بلکه همانند نوشدارویی برای سر پا ایستادن بود. کما‌ینکه سایر نیروها چون با شایستگی به این وسیله متولّ نگشته‌اند،

خلق‌ها به هنگام لزوم یعنی
هنگامی که پای موجودیت‌شان
در میان است و با از دست دادن
آزادی و شرافت‌شان رویارو
باشند، ناگزیر می‌جنگند

زندگی بیشتر و بیشتر پیشرفت می‌کرد و زیباتر می‌گشت.

خلق کُرد به‌ رغم ناگواری‌ها و خیانت‌های بزرگی که در این سال‌ها دید، توان ایستادگی و پاییندی نشان داد، چرا که به حقیقتِ خویش پی برد و درک نمود که این مهم‌ترین شرف انسانی و اصل بنیادین اخلاقی است؛ و گرنه این‌همه ایستادگی در برابر جنگ‌های گلادیو که موذیانه‌ترین شکل جنگ از طرف پیشرفت‌های نیروهای هژمونیک جهانی است، به نوع دیگری قابل توضیح نیست. در این سال‌ها شعار «کُردستان مستقل، متحد و دموکراتیک» را بسیار به کار می‌بردیم. آشکارا باید بگوییم که من دلگرمی چندانی از واقعی‌بودن این شعار نداشتم. واقعیتی که بیش از همه به من دلگرمی و توان می‌بخشید، خیزش خلق بود. ممکن نبود در مقابل خلقی که به جنگ در راه خویشتن برخاسته بود، همه نوع پشتیبانی‌ای از آن جنگ صورت می‌داد و ارزشمندترین پسران و دختران خویش را همانند یک قربانی پیشکش می‌نمود، دچار هیجان نشد و برای آن احترام بزرگی قائل نگشت. تمامی کاری که من انجام دادم این بود که با به‌کاربستن نیروی عقل و احساسم در این جنگ شرافتمدانه‌ی آنان که در راه حقیقت صورت می‌گرفت، سه‌همی بر عهده بگیرم. هیچ تلاشی نمی‌توانست از فعالیت‌های صورت‌گرفته در این راستا، ارزشمندتر باشند. این فدایکاری خلق و پیشاهمگانش، حتی شخصی همچون مرا که دچار یک ذهن بسیار گمان‌آمیز بود و عواطفی ناپایدار داشت، به‌خود آورده و گویی دوباره زندگی بخشیده بود. من سعی در کشف آن‌ها داشتم و آن‌ها مرا از نو آفریده بودند.

که به پیشاہنگی PKK بهویژه از طریق کارزار ۱۵ آگوست ۱۹۸۴ آغاز گردید و بسیار دشوار هم گذشت، نه تنها پاکسازی واقعیت کُردها به مثابهی موجودیت- متوقف شد بلکه بخش بزرگی از مسیر آزادی نیز طی گردید. طی جنگ ویژه‌ای که تداوم بخشیده شد و مبنایش بر این استوار بود [که ترکیه] در ازای پشتیبانی قوی نیروهای هژمونیک خارجی و بهویژه ایالات متحده ای آمریکا، انگلستان و آلمان از نظر اقتصادی به نظام سرمایه‌ی گلوبال تسليم گردد، از سیاست‌های منطقه‌ای آن‌ها کاملاً پشتیبانی کند، در حوزه‌ی نظامی نیز بخش ترکیه‌ای گلادیو یعنی ارتش پنهانی ناتو را توسعه دهد و در جنگ به کار ببرد، غیر از مشتی خائن و مزدور، سایر کُردهایی که در حال مبارزه جهت موجودیت و آزادی بودند در تنها ی و انسوا قرار داده شدند. تمامی دولت- ملت‌ها به شکلی قاطعانه مقتضیات منافع خویش را به جای آورده‌اند، در این وحشی‌گری یا به یک جبهه و طرف تبدیل شده‌اند و یا نظاره‌گر باقی مانده‌اند. بهویژه دولت- ملت اسرائیل، پیمان‌نامه‌های نظامی مخفیانه‌ای که از سال ۱۹۸۵ بدین سو بسته‌اند را به صورت گستردتر طی سال ۱۹۹۶ در راستای پشتیبانی از حکومت ترکیه در این جنگ ویژه به سطحی پیشرفته ارتقا داد. بدون پشتیبانی نیروهای هژمونیک مدرنیته‌ی کاپیتالیستی (واز جمله روسیه‌ی سوری) که به اقتضای منافع‌شان صورت می‌گرفت، اجرای نسل‌کشی علیه هیچ یک از فرهنگ‌های اجتماعی آناتولی و مزوپوتامیا ممکن نبود. تمایل سرمایه به کسب بیشینه سود، در این مسئله تعیین‌کننده‌ی نتیجه بوده است. واقعیت مذکور، با تمامی عربانی

نامشان از سر زبان‌ها افتاد و از حیات اجتماعی دور گشتند. واقعیتی که نمایندگی اش را بر عهده داشتند، کفاف حیات‌بخشی به آن‌ها را نموده بود. چیزی که در این دوران برای من جالب بود، یافتن معنای حقیقی «جنگ ناموس»‌ی بود که مادرم بر آن پایی می‌فرشد. مادرم در اصل خواسته بود تا یک قانون زندگی اجتماعی را به من بیاموزد. اما چون توان لازمه جهت بیان صحیح واقعیت جاری را نداشت، در پی «هدف، زمان‌بندی و اجرای» اشتباه‌آمیز بود. از طریق این جنگ در راه موجودیت ذاتی، به‌واقع ناموس اجتماعی و موجودیت و شرف کُرده‌انجات داده شده بود. از طریق این جنگ، حق زندگی شرافتمدانه برای اولین بار کسب گردیده بود. برای تمامی کُردهایی که به‌پا خاسته و از جنگ در راه موجودیت خویش صیانت به عمل آورده بودند، حق زندگی کسب شده بود. در این سال‌ها، مردن یا زنده‌ماندن چندان تفاوتی نداشت. مورد مهم، کسب حق زندگی شرافتمدانه بود. یک نمونه‌ی این امر نیز در مقاومت زندانیان زندان دیاریکر نشان داده شده بود. عملیات و شهادت مظلوم دوغان در روز نوروز، خودسوزی و شهادت فرهاد کورتای، نجمی اوئر، اشرف آنیک و محمود زنگین، همچنین شهادت کمال پیر، محمد خیری دورموش، عاکف یلماز و علی چیچک در نتیجه‌ی اعتصاب غذا (روزه‌ی مرگ) نیز به‌تمامی جنگ‌هایی در راه شرافت بودند. هر کدام‌شان ارزشی بودند همسنگ جنگ خلق! شعار «جنگ در راه شرافت، پیروز خواهد گشت» که با همدیگر آن را سر دادند، بیانی از همین واقعیت بود. از همان بدو امر تاکنون از طریق یک مرحله‌ی مقاومت‌طلبانه

بخشید. ابزارهای داخلی هژمونی جدید نیز از دوران ۱۹۷۰ بدین سو گردآوری می‌شد. می‌توان مراحل برجسته‌ی این دوره را بدین‌گونه برشمود: پذیرش سنتز ترک-اسلام، مصوبات اقتصادی ۲۴ ژانویه‌ی ۱۹۸۰ (گشایش به روی سرمایه‌ی مالی گلوبال)، کودتای ۱۲ سپتامبر، توقيف احزاب «دولت-ملت» گرای ترک‌های سفید، انتصابات غیرقانونی در ستاد کل ارتش، عملیات تانسو چیللر در درون حزب «راه راست» و دولت او، مقطع ۲۸ فوریه و سرنگونی دولت آربکان و در آخر سر نیز پاکسازی بولنت اجوبت هم به عنوان شخص و هم به عنوان دولت. اینکه حزب عدالت و توسعه (AKP) به عنوان نوعی تنظیم و سامان‌دهی کل عناصر داخلی و خارجی چنین پروسه‌ای ارزیابی گردد، حائز اهمیت فراوانی است.

خویش و با تمامی غیرحقوقی و غیر اخلاقی بودنش، در نسل کشی فرهنگی کُردها اثبات گردید؛ همان نسل کشی فرهنگی‌ای که از مدت زمان بیش از صد سال قبل بدین سو رفته رفته رو به افزایش دارد. در راه منافع کوتاه‌مدت سرمایه، از پاکسازی موجودیت‌ها و اجتماعات هزاران ساله‌ی فرهنگی یا چشم پوشیده‌اند یا آشکارا پشتیبانی نموده‌اند. رابطه‌ی بین نسل کشی و «دولت-ملت و انحصارات سرمایه» در هیچ کشوری به اندازه‌ی کُردستان آشکارا خود را نشان نداده است. حتی جنبش رهایی‌بخش فلسطین نیز با قدرت‌گرایان ترکیه به سازش دست زد و از ارائه‌ی پشتیبانی لازمه در بیغ ورزید.

فرسوده‌شدن افراطی رژیم طی جنگ داخلی و عملیات ایالات متحده‌ی آمریکا در عراق (اگرچه ظاهراً حمله‌ی اخلاقگرانه‌ی سازمان القاعده به برج‌های دوقلو بهانه قرار داده شد)، شکل‌گیری یک هژمونی جدید قدرت را در ترکیه ضرورت

بە بەشداربۇون لە ناو رىزەكانى گریلادا كەڭىزكەرى تىئە بشكىنин

رېتىمايى كوردىناسىيۇنى KCR

رېبىھر ئاپۇ بە تىكۈشان و ئايىدىيۇلۇزىيات خۆى ئەوهى بە دۆست و نەيار سەلماند كە هيچ هىزىك ناتوانىت ئەو تىكۈشان و بەرخۇدانە كې بکات

بە هەممو ئازادىخوازان. لە بىنما دا ئەوهى لە ئىمەللى شەر دەكەت، كەسىك نىيە، بەلكۇو فكىرى نەتەوهى دىيموكراتىكە كە بە هيچ شىۋازىك ناچىتە بن رېكىي سەرمایىدارى و بەرددوام بەرەپروو ھېرشن بۇ لەناوبىردىن دەبىتەوە. رېبىھر ئاپۇ تەننیا بە بىر و ڕامانى خۆى سەرمایىدارى وەلەرزە خستوھ و بەچۆكى داهىناؤھ. رېبىھر ئاپۇ لە بەرگى دووھەمى پارىزنانەمى «مانىفيستى شارستانىيەتى دىيموكراتىك» دا دەلىت: «لە كەسايىتىي مندا دەزە سەرمایىدارىكى باش دادگايى دەكىت و دادگايى دەكەت».

لە سەر ئەو بىنمايە، ۱۰ ئۆكتوبرى ۲۰۲۳، رۆزىك دواي سالۇھەگەرى پىلانگىرى ناونەتەوهىي دىزى رېبىھر ئاپۇ، ھەلمەتىك لە ھەر بەشىكى جىهان بە پىشەنگايەتى دۆستى كوردان بۇ ئازادى جەستەي رېبىھر ئاپۇ دەستى پىكىرد و ھەتا دەچىت ئەو

26 سالە كە رېبىھر ئاپۇ لە زىندانى دورگەي ئىمەللى دا لە بەرامبەر ھەرچەشىنە ھېرېش و ئەشكەنجه يەك بۇتە نمۇنەي بەرخۇدانى بۇ گەلى كورد و تەواوى گەلانى ئازادىخوازان، ماۋەي سى سالىشە كە ئەو زەختە چىتر بۇتەوە و ناھىلەن كە هيچ زانىارىيەك لە رېبىھر ئاپۇ وەربىگىردىرىت. رېبىھر ئاپۇ بە تىكۈشان و ئايىدىيۇلۇزىيات خۆى ئەوهى بە دۆست و نەيار سەلماند كە هيچ هىزىك ناتوانىت ئەو تىكۈشان و بەرخۇدانە كې بکات. شىكارى و بەرگىنامەكانى رېبىھر ئاپۇ، تۆۋى ئازادىيان لە هەممو جىهاندا چاند. ھیواى كۆملەگايەكى ئازاد و كەسايىتىيەكى ئازاد، لە نىيو تاك بە تاكى ئىمە دا زىندۇو كرددوھ و ئىستاكەش بە مiliونان كەس لە ھەر بەشىكى جىهان، ئازاد بۇونى خۇيىان لە ئازادى جەستەي رېبىھر ئاپۇ دا دەبىنەوە. رېبىھر ئاپۇ ھیواى ژيانىكى نوى دەبەخشىت

ریشه‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

۳۳ موج

۷

که ههتا گهنج نه خاتمه بن رکیفی خوی، ناتوانیست به سه ر کومه‌لگادا زال بیت و پیلان و پرورشی خوی پهیره و بکات. بوئهوهی که گهنجان له جهوهه‌هی خویان دور بخنهوه، ههمووجوچه له جموجول دان و له به کارهینانی هیچ ریوریازیکی دژه ئخلاقیانه سل ناکهن و ئهوهش تا ئاستیکی زور به تزه دیجیتاله کان، ماده‌ی هوشبهر، له ناو مه کته‌ه کان دا و به پهروهده، به جاش کردن و هتد، توانیویانه گهنج له هیلی تیکوشان و برخودان تا ئاستیک به دور بگرن. ئهساس پلان ئوههیه که گهنج وک روبوتیکی لیبیت که ده بیت کوپله و له ژیر چاوه‌دیری ئهوان دا ده بیت. بهلام ناخی گهنجیه‌تی ئوههی پی قبول ناکریت. هر وک له سالی ۲۰۲۲ رزانه سه ر شه‌قامه کان و بدو فکر و هزره کونه‌په رسته‌یان گوت «نا» و به شه‌هاده‌تی سه‌دان گهنجی شورشگیر ئوههیان سه‌لماند، که نه تمیا ئه و وزه‌یه له ناو نه‌چووه، به‌لکوو زیاتر و زیاتر تینووی ئازادیه. راسته ئه و گهنجانه که له سه ر شه‌قامه کان بیوون، یه ک یه ک ریبه ر ئاپویان نه‌ده‌ناسی، به‌لام له ئهساس دا دل و ههستی شورشگیری سوسیالیست، له هر جنگیه کی جیهان بیت بو یه‌کتر لیده‌دهن و ئوههش ده بیت هوکار که ههموو به یه ک دنگ «ژن، ژیان، ئازادی» بکنه دروشمنکی گهند شورش نه گیشته ئامانجی سه ره کی هر چند شورش نه گیشته ئامانجی سه ره کی خوی، به‌لام کوتاییشی پی‌نه‌هاتووه و پیویسته ئه و پرده که ده‌مان گهینیت به ئامانجه سه ره کیه که شورش، به وردی لیکولینه‌وهی بو بکهین و به تیکوشانیکی چوچه و رادیکالت، که م و کورتیه کانی قۇناغى رابردوو له خۆمان دا تیپه ر بکهین. تا بتوانین وک گهنجیکی تیکوشه ر هر ساتیکی خۆمان بو خو به ریکھستان کردن، تا مسۆگه ر بونیی ئازادی تەرخان بکهین.

«تەسلیمیت خیانه ته، بەرخۆدان ژیانه» زیندان بو هیزی سه‌رده‌ست له بنه‌مادا بو کپ کردنی ده‌نگی ئازادی و بەرخودان بونیاد نراوه.

ههلمه‌تە به شیوازی جۆر و ئافرینه‌رانه بەرفراوان تر ده بیت‌ه و له ریپیوانی ۱۷ ای شوباتی ۲۰۲۴ ئی کۆلن و ههروهه نه‌ورۆزی ئامه‌د دا گهیشته ئاستیک که به ملیونان کەس يەک دەنگ درووشمی «بزی ریبه ر ئاپو» يان ده گوچه‌ه. ئهوهش سه‌لمینه‌ری ئه و راستیه‌یه که بیری ئازاد زیندانی ناکریت. گهندوونی بونیی ریبه ر ئاپو و پارادایمی کۆنفیدرالیزمی دیموکراتیک، ترسیکی گهوره‌ی خستوتە دلی سیستەمی سه‌رمایه‌داری، که ئه‌مرۆکه به هه‌موو شیوازیک وا خه‌ریکن هیّرش ده کەنے سه ریبه ر ئاپو و هەلگرانی ئه و بیر و رامانه. به‌لام هەر وک ریبه ر ئاپو ش ئاماژه‌ی پی ده‌کات. «ئازادی سه‌رده کە‌ویت».

«گهنجان مه خاتمه بى سه‌ره کى و نه‌گۆرن بو ئىمە» پیویسته هر گهنجیک به وردی له سه ره ئه و

وته‌یهی ریبه ر ئاپو بیربکات‌ه و هەلسەنگاندنسی بو بکات. بزایت که ریبه ر ئاپو چون گهنج پیناسە ده‌کات و تیروانینی بو گهنجیه‌تی چینه؟ بهو پییهی که گهنج وزه‌ی دینامیکی کۆمەلگایه، ماندووبوون ناناسیت و له هەمبەر زولم و زوری يە‌کەم تویزه که هەلۆیست نیشان ده‌دات و بیخەم دانانیشیت. له هر بواریکدا نه‌ترسە و خاون هیزی چاره‌سەریه. ههروهه شورش هر به ده‌ست گهنجان پیک هاتووه و پیک دیت. بى گومان له میزۇو دا ههتا رۆزى ئه‌رۆمان، گهنجان بى گیانى خویان له سه ر شه‌قامه کان و له ناو زیندانه کان دا هر له تیکوشان دابوون. شه‌هاده‌تی هەزاران گهنج له سه ر شه‌قامه کان، له زیندانه کان دا و له سه ر چیاکان، سه‌لمینه‌ری ئه و راستیه که نکۆلی لى ناکریت و بەر چاوه. بى گومان سیستمی پیرسالار بە باشی ده‌زایت

توانیان سەرکەوتەن بە دەست بینن و ورە لە ناو گەل و PKK دا زیندوو بکەنەوە. هەروھا بونە ھیلی بەرخۆدان لە ناو زیندان دا. دوژمن ھەر رۆز بە بیانوویەک دەبیویست ئەو ھەفالانە لە چالاکى پەشیمان بکاتەوە. رۆژیک پاسەوانى زیندان بە کەمال پیر دەلیت کە دەست ھەلگرە کەمال بۆ خوت بە کوشتن دەدەی؟ کەمال پیر لە وەلامدا دەلیت: «ئیمە ژیانمان بەو پادەبە خۆش دەویت کە ئامادەین گیانى خۆمانى بۆ بدهین» ئەو ھەلۆیستە هەتا رۆژى ئەورۇمان ھەر بەردەوامە و ھەتا ئازادىخوازىك لەناو زیندندا بەینیت، ئەو ھیلە بۆخۆی بە بنهما دەگرتە دوژمن لە ناو زیندان دا بە چۆک دا دینیت.

ھەر وەک دەزانیین سالى ٢٠١٠ ئەو روھە دوايى ٢٨ سال لە زیندانى ئەوبىن دا دیسان زیندوو بۆوە و بە بەرخۆدانى شیرین عەلەم ھوولى، فەرزاد كەمانگەر، فەرھاد وەكىلى و عەلى حەيدەریان گەيشتە رۆژھەلاتى كوردستان و ئەو ھەفالانەش لەسەر ئەو ھیلە بەرخۆدانیان بە بنهما گرت و زیندانى ئەوینیان خستە لەرزمە و توانیان تەقگەرى ئاپۆيى لە رۆژھەلاتى كوردستان بگەيىننە ئاستىك كە لە ھەر مالىك دا شیرینىك و فەرزادىك لە دايىك بىنەوە و بەسەدان گەنچ روو بکەنە چىا ئازادەكانى كوردستان و بۆ تۆلەي ئەو ھەفالانە چەكى شۆرش لە شان بکەن. ھەر بۆيە ئىستاش دوژمن لە ناو زیندانەكان بۆ ئەوهەي ئەو ھیلە بەرخۆدانە لواز بکات، دەيانەھەۋىت گەنجان بە لەسىدارەدان و ئەشكەنجه كردن لە ناو زیندانەكان دا تەسلیم وەرگرن. بەلام روھى فەرزاد و ھاورىيەكانى، لە ناو زیندانەكان دوژمن ھەر بەردەوامە و ھەتا زیندان بەينىت ئەو ھەستە ھەر رۆژەو لە دلى كەسىك دا لىدەدات. پىويستە ھەلۆيىتى ئیمە گەنجانىش لە ناو زیندانەكان دا ھەر ئەو ھەلۆيىستە بىت كە زیندانى ئامەد و ئەوینیان تىكروخاند و چۈكىيان بە دوژمن دادا و گوتىيان:

زیندان بۆ ھیزى
سەرددەست لە بەنەمادا
بۆ كپ كردنى دەنگى
ئازادى و بەرخۆدان
بۇنياد نراوه.

ھەر بۆيەش بە ھەزاران گەنچ لە نیو زیندانەكان دا شەھید بۇون و رېگەھى بەرخۆدانیان گەرتۇتە بەر. سالى ١٩٨٠ لە تۈركىيە و باكورى كوردىستان بۆ پاكتاوا كردىنى تەقگەرى ئازادى، كودەتايەكى سەربازى بەرپىو چۈو. زۆربەي كادر و پىشەنگانى تەقگەرى ئاپۆيى كە تازە پەرەي دەستاند، دەست بەسەر كران. لە ناو زیندان دا ويسىتىان كە ئەو كادارانە نەك بە كوشتن، بەلکۈو ھەتا دوايى بە ئەشكەنجه كردن تەسلیميان بگەن. بەلام لەبەرامبەر ئەو ھەموو ئەشكەنجه يەش، تەسلیمەتىيان قەبول نەكىد و لە رۆژى نەرۆز دا و بە چالاکى شەھید مەزۇم دوغان لە زیندانى ئامەد، ھىلە بەرخۆدان بۇو بە قۇناغىتكى نوى لە تىكۈشاندا. بە مانگرتىنى رۆژووی مردىنى مەممەد خەيرى دورموش، كەمال پیر، عاكىف يىلماز و عەلى چىچەك ئەو بەرخۆدانە گەيشتە لۇوتىكە و بە دوژمنيان سەلماند كە ھەر كەس بىر و رامانى رىبىر ئاپۆي لە دلى دا ھەلگرتىيەت بە هيچ ھىزىك ناكەۋىت و تەسلیم نابىت. لەو بى دەرفەتىيە ناو زیندان دا كە دوژمن دەيگوت تازە لە دەستى ئیمە دان و شتىك بە نىۋىي PKK نەما و ھەموو تەسفىيە بۇون، ئەو ھەفالانە

رژیله مو ٣٣

شنبه ۱۰ نونهایی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

شەھید حەقى قەرار لە سالى ١٩٧٨ دا PKK دادەمەز زىننیت و زەربەيەكى دەھیندە گەورەتر لە دوزمن دەدات و ھیواى ئازادى خوازان و بەتاپىھەت گەلى كورد دەبۈزۈنىتىھە. تۆلەي بەرخۇدانى زىندانى ئامەد بە شەرى چەكدارى وەلام دەداتەوە و مەعسوم كۆركماز دەبىتە سەمبولى ئەو جالاكىيە. لە ئەساس دا ئەو فيشەكە بۇ يەكەم جار، زنجىرى كۆيلەتى گەلى كوردى پىساند. تا ئەوكاتە دەگوترا لەبەرامبەر دەولەتىكى ئاوا بەھىز شەر ناکرېت، بەلام قەلەمبازى ١٥ى تەباخ ترسى لە ناو دلى گەلى كورد دا گواستەوە ناو دلى دوزمن. ئەو كەسەئى كە هەتا ئەھۋەر لە دوزمن دەتسا، ئىدى بۇو بە خۇفيك لە دلى دوزمن دا. ١٥ى تەباخ و هەفآل عەگىد بۇون بەھىزىك لە ناو دلى گەلى كورد دا و هەتا رۆزى ئەھۋەمان ئەو ھىزە ھەر بەردەوامە و خەريكە لە بەرامبەر ناتۇ شەر و بەرخۇدانى دەكەت و رۆز بە رۆز خەريكە زىاتر سەركەوتن مسوگەر دەكەت.

٢٢ سال دواي يەكەمین فيشەكى ھەۋالى
عەگىد، زايەلەي ئەو دەنگە لە رۆزھەلاتى كوردستان، بۇو بە ھۆكاري ژيانەوهى گەنجان. لە سالى ٢٠٠٦ و لە ھەمان رۆز دا گەنجان لە دەوري يەك كۆبۈونەوە و بە خۇ بە رېكخىستن كىردىن، كۆمەلگەي جەوانانى رۆزھەلاتى كوردستان (كەجەرە) يان دامەزراند. ئىدى گەنجان بە ئيرادەي خۆيان و بە بىر و رامانىكى ئازاد توانىيان لە تەھاواي رۆزھەلات و ئىران خۇ بە رېكخىستن بىكەن و بىنە ھىزى ئاللىناتىف و چارەسەر لە دىرى دەسەلات. بىنگومان ئەوهەش بە پىشەنگايەتى پىشەنگانىكى وەك شەھيد ھىرش كارزان، كە شەھىدى يەكەمى KCR يە و لە پىشخىستنى خەبات لە رۆزھەلات دا رۆلىكى سەرەكى بىنى. ھەرووهە شەھيد ھىمن بىكەس، باھۆز بىھنام

تەسلىميمەت خيانەتە و بەرخۇدان ژيانە.
**دەنگ و زايەلەي فيشەكى يەكەم،
بۇو بە ژيانەوهىكى نوى بۇ گەلى
كورد و گەنجانى رۆزھەلاتى
كوردستان.**

تۆلەي بەرخۇدانى ١٤ى جۈولاي دەبوايە لە ئاستىكدا بوايە كە لە جىھان دا دەنگى بىدaiيەتەوە. ھەر بۇيە شىوازى تۆلەيەر ئاپۇ شىوازىكى كلاسىك نىيە و بۇ تۆلەي ھەر ھەفآللىك قۇناغىكى نوى لە شۇرۇش دەست پى دەكەت. بۇ نموونە لە سالى ١٩٧٧ دا كاتىك كە ھەفآل حەقى قەرار شەھيد دەبىت، ھەندىك ھەفآل دەلىن كە دەبىت يەكىن بچىن تۆلە بگىنەوە، بەلام رېبەر ئاپۇ ھەست بەو پىلانگىپە دەكەت كە بېرىارە بە شەھادەتى حەقى قەرار، تەفگەر كە تازە خەريكە گەشە دەكەت لەناو بەرن. دوزمن بەو پىلانە دەيھەويت كە هەتا گەشەي نەكىدووە لە ناواي بېن. بەلام رېبەر ئاپۇ زانىارى مىزۈوپى لەسەر ھەمۇو ئەو بزوونتەوانە ھەبۇو كە پىشتر سەريان ھەلداپۇو و بە پىلانگىپە دوزمن لە ناو چوبۇون. ھەربۇيە بۇ تۆلەي

بى گومان كوردستانى بۇونى خۆيان سەلماند و بۇون بە پىشەنگانى شۇرۇشى «ئىن، زيان، ئازادى». ئىمە وەك كۆمەلگای جەوانانى رۆژھەلاتى كوردستان، بەلینى خۆمان دووبارە دەكەينەوە كە ئاوات و ئامانجى ئەو شەھيدانە بۇ كوردستانىيکى ئازاد، لە سەربەنمای بىر و رامانى ئازاد كە رىبەر ئاپە ٢٦ سالە لە ناو زىندان دا پىشەنگايەتى دەكت، بەدى بىنین. چونكە شەھيدان بە گيانى خۆيان ئەو رىگايەيان بۇ ئىمە رووناک كردوتەوە و رىنگە نىشاندەرمانن. پىويستە هەر گەنجىكى ئازادىخواز و بە تايىھەت كورد، ئەو بە باشى بىزانتىت كە بىخەم دانىشتن لە و قۇناغەدا نايتىتە و لامدەرى ئەو هەموو شەھيدى كە گيانى خۆيان بۇ ئازادى داوه. پىويستە لەم سالدا كە دووزمن بە هەموو ھىزى خۆي ھيرش دەكتە سەر گەلى كورد لە هەر بەشىكى كوردستان، رىگە ئەو شەھيدانە بىرىنە بەر و تۈلە ئەو شەھيدانە بە خۆ بە رىخستن كردن، خۆ پەروەردە كردن و بەشدار بۇون لە ناو رىزەكانى گىرلا دا گورزىكى ھەرى گەورە لە داگىركەران و نەيارانى گەلى كورد بىدەين. پىويستە ئەوهش بىزانىن كە گەلى كورد بە هەلبىزادن لە ناو سىستەمى داگىركەردا، ناتوانىت سەركوتەن بە دەست بىنىت، راستە دەبىت كە دەرفەت ئاوا بۇو كەلک لە شهرت و مەرجى نوى وەرگرىن؛ بۇ ئەوهى زياتر خۆ بە

و فەرزاد كەمانگەر لە ناو زىندان دا بۇون بە ھىلى بەرخۇدان. شەھيد دېرسىم تۆلەلدان بۇو بە پىشەنگى گەنجان بۇ خۆ بە رىخستن كردن و ھىزى سەرھەلدان لە ناو شارەكان و ھەروھا شەھيد تۆلەلدان قەندىل وەك شەھيدى ھەرى دوايى و بە دەيان ھەفآلى پىشەنگ كە ھەموو ژيانى خۆيان لە پىناو پىشخستنى خەبات و تىكۈشان دا بەخشى و توانيان خەبات بگەيىنە ئاستىكى ھەرى بەرز. ھەروھا شەھيد مادۇرا ئازاد بۇ ژنان بۇو بە ورە بۇ تىكۈشان لە بەرامبەر فىكرى پياواسالارى و ھىزى دەسەلات. ھەروھا بە دامەزراندى ئەكىتى ژنانى گەنجى رۆژھەلاتى كوردستان YJCR توانى خۆ بگەيىنە زۇربەي ژنانى گەنجى شارەكانى رۆژھەلات و ئىران. ھەروھا بە دەيان ھەفآلى ژنى پىشەنگ وەك زىلان پەپولە، فەراشىن جىلباڭ، بەرفىن چىچەمە و ھەروھا كە نەزىك دەبىنەوە لە سالرۇزى يەكەمى شەھادەتى ھەفآل بشەنگ بروسك و ھەفآل سارا ھۆگر رەحا كە لە باكۇرى كوردستان را خۆيان گەياندبووە رۆژھەلات و بە پىشەنگايەتى لە خەباتى رۆژھەلاتدا ئەوهەيان سەلماند كە كوردستان يە كە و ئەوهە پارچە پارچە پارچە گەياندبووە توانيان بە گيانى خۆيان ئەو فىكرە بشكىن كە ھەر پارچە گەياندبووە توانيان بە گيانى خۆيان ئەو فىكرە بشكىن كە ھەر پارچە كەمانگەر لە ناو زىندان دا بۇون بە

ریکلهمو ٣٣

نیشنال گروپ لاین، سیاست، اجتماعی و فرهنگی

کو گردنهوهی یارمهه تی بو شهري دزی گریلا.
له میژوودا گهلى کورد هه میشه خواستی
به دهستهینانی ئازادی هبسووه و لهو پیناوهدا
هه ر له تیکوشان دابووه. بهلام يه ک نهبوون و
هیلی خيانهت هؤکاري هه ری بهر چاوه که
کورد نه یتوانیو بگاته ئامانجى خۇی. ئەورۇش
دیسان ئەه رؤلە چەپەلە بهشى بنهمالە
بارزانیه و ئیستا ئەوان بوون به ریگە خۇشكەر
بو ڈوژمن و هه رووهە لە ناو میدیا کانیان دا,
بوون به زمانی دوژمنان و به تۆمەت لیدان
له تەقەھرى ئازادی دەيانهه ویت بارى خۆیان
سۈوك بکەن. بهلام ئەوهى کە ناتوانیت ھەتا
سەر بچىت بى گومان درە و چەواشە کارىيە. له
قۇناغى شهر و زۆرى و زەممەتى دا. پیویسته
ئەوهى به باشى بزاين کە هەر كەس
و هەر کانالىك کە به زمانی دوژمن
قسەى كرد، دەكەويتە خزمەتى دوژمن
و خائينە. ئەوه پیویسته بەتايبةت بو گەنجان
رۇون و ئاشكرا بىت. لهو قۇناغە میژووپېيە کە
دوژمنانی گهلى کورد بو قىركردىنى گهلى کورد
بوونه يەك، پیویسته گەنجان پىشەنگايەتى
تىكشكاندى ئەه كۈنسىپتە بکەن و بىنە هيىزى
سەرەلەدان و ریگە نەدەن بە داگىرکەران
و خائينان کە ولاتى ئىمە ئاوا بە ئاسانى
بفروشىن و له ناوى بىهن. پیویسته لهو قۇناغە
دا کە دوژمن لە پەلھەقاھى لەناو چۈون دايە،
ھەر كەس بەتايبةت گەنجان رؤلى سەرەكىان
بىگىرن و به هەستانە سەر پى و هاتنە ناو
ریزە كانى گريلا، هيىزى رزگارى كوردىستان
گەۋەتر بکەنەو و بتوانى بىنە بەشىك لهو
بەرخۇدان و تىكوشانە، بىگومان بەو ھەلۇيىستە
دەتوانىن داگىرکەرى تىك بېيىن و
ئازادى كوردىستان کە گرىيدراوى ئازادى
چەستەيى رېبەر ئاپۇيە، به دەست بخەين.

رېكخستان بکەين و بو گەيشتن بە ئامانجە كانمان
زياتر ھەولدان بکەين و بتوانىن بىنە يەك و
له قۇناغى نوئىدا سەركەوتىن بە دەست بېيىن.

گريلا هيوابى گەلى کورد و چقلۇ چاوى خائينانە

له نيسانى ٢٠٢١ دەولەتى داگىرکەرى تۈركىا
بە يارمهتى ناتقۇ، پ.د.ك و ئەه و هىزانە كە
نایانهه ویت چارھەسەرلى لە رۆزھەلاتى ناوین و
كوردىستان دا پىش بکەوېت، ھېرىشىكى بەرفواپىان
كىرده سەر ھەريمە كانى پاراستىنى مەديا بەتايبةت،
زاب، ئاواشىن، مەتىنا. كە هيىزى گريلا چەند سالە
لە وى خۇ بە رېكخستان دەكەت و له هەر بوارىكى
تاكىتكى و سەربازى دا بۇتە خاون گريلاي پىپۇر
و گەيشتىو بەه توانە سەربازى، سىاسى، رېكخستانى
و ئىدىئولۇزىكە، كە بە هيچ هيىزىك تىك ناچىت.
ھەر وەك دەزانىن سى سالە لە رۆزئاوازى زاب شهر
بەرددەوامە و گريلا بەرددەوامى بە چالاکى بەكارىگەر،
گۈزى تىكچۈون لە دوژمن دەدات. ئەوهش
بەرخۇدانى گريلا نىشان دەدات و شەرى ۋوانى
دوژمن کە دەلىت گريلا تەواوبوو، وەدرە دەختاتەوە.

چالاکى شەھىد رۆزھات و شەھىد ئەردا لە
ناؤ دلى دوژمن دا و له ئانكارا سەلماندى كە
گريلا لە ھەر شوپىنەك و له ھەر شەرت و
مەرجىكدا بېھەوېت دەتوانىت چالاکى بکات
و هيچ شىتىك ناتوانىت بېتىھ كۆسپ لە
بەرامبەرى. ئەو چالاکى بۇو بە هيلىك و
هيىزىك لە ناؤ دلى گريلا دا، كە زايەلەي
ئەو چالاکى بە ئۆپەراسىيونە كانى كۆتايى سالى
٢٠٢٣ و سەرەتاي ٢٠٢٤ بەباشى دەنگى دايەو و

«ئاگىرى لە عەرشى رۆمى بەردا» و
دوژمنى تار و مار كرد. ھەروھا بە تىكشكاندى
دەيان فەركەي بى فەركەوان، كە بىوون بە
پشت و پەنای ھەرى بە هيىزى دوژمن، بە
چالاکى گريلا لە ئاسمان و له زھويدا دوژمنى
ناچار كرد كە رwoo بکاتە ھەر شوپىنەك بۇ

تولدی در مسلح

شب از نیمه هم گذشته است و من دشنه در مشت، همچنان در کمینگاه به انتظار نشسته ام. نسیمی ملایم می وزد و عطر درهم آمیخته‌ی سیب و گل سرخ را در فضای باغ می پراکند اما لحظه به لحظه بر شدت اضطراب من افزوده می‌شود. و آنکه طبل قبیله‌های وحشت را می نوازد، قلب من است. آرام و قرار ندارم. دلشوره و هیجانی توانمان دست از سرم برنمی دارند. دسته‌ی دشنه خیس عرق شده. دشنه را میان دندان‌ها می گیرم و کف دست‌ها می‌کنم را با گوشی پیراهنم خشک می‌کنم. این بار دشنه را محکم‌تر در مشت می‌فشارم تا از حضورش اطمینان یابم. به وضوح کلمه‌ی «با عشق» را که روی دسته‌ی آن حک شده، لمس می‌کنم. یک لحظه ترس برم می‌دارد که نکند چیزی شنیده باشد و امشب ... اما نه! آخر جز آن شخص فرزانه که دشنه را به من داد کسی از اهالی شهر چیزی از ماجرا نمیداند. امشب نیز همچون شب‌های گذشته خواهد بود. با این تفاوت که اینبار نیرویی شگرف در خود می‌یابم. بایستی صبور باشم و آماده. به خودم قوت قلب می‌شود و به سمت باغ می‌پیچد. لحظه‌به‌لحظه بر شدت کوبش طبل درونم افزوده می‌شود. به نزدیکی همان بوته‌های گل سرخ همیشگی که در چند قدمی من قرار دارند می‌رسد و می‌ایستد. چهره‌اش را رو به آسمان شبانه می‌گیرد و زوزه‌ی دهشتناکش را سر می‌دهد. زوزه‌اش از همه‌ی شب‌های گذشته دلهره‌آورتر و حزین‌تر است و ماه گرفتگی روی چهره‌اش از همیشه بزرگتر و تهوع آورتر! آه! آن هم از شبح که دارد به این سمت می‌آید. هرچه سریع‌تر گام برمی دارد تا زودتر به

قربانی اش دست یابد. از دروازه‌ی باغ گذشت و اینک درست در کنار قربانی که همچنان زوزه می‌کشد، می‌ایستد. صدای طبل درونم بلند و بلندتر شده و اوچ می‌گیرد. همه‌ی وجود را رعشه‌ای فلچ کننده فراگرفته است. قربانی دیگر بار چهره‌اش را به سمت آسمان نشانه گرفته تا زوزه‌ی درآالود دیگری سر دهد. شبح سرش را به چهره‌ی او نزدیک می‌کند. لبانش را که به ماهگرفتگی روی صورت قربانی نزدیک می‌کند، میفهمم زمانش فرا رسیده است. نعره زنان از کمینگاه خارج می‌شوم و دشنه را تا دسته در سینه‌ی شبح فرو می‌کنم. صدای زوزه و آواز مهیب طبل درهم می‌آمیزند و من ناله‌کنان نقش بر زمین می‌شوم و . . .

... نسیمی خنک که از میان بوته‌های گل سرخ میگذرد، گونه‌های تپ دارم را نوازش می‌کند. پلکهای سنگینم را آهسته از هم می‌گشایم. صبح است. نیم خیز می‌شوم. اندکی آن سوت، جسد شبح همچون ماری مرده درازبه‌دراز روی تلی از خاک افتاده است. نوک دشنه از کمرگاهش بیرون زده و جا به جا خاک پیرامونش از خونی دلمه‌بسته سیاه شده است. از قربانی و زوزه‌های ترسناکش خبری نیست. از جایم برمی خیزم و به طرف نعش می‌روم. کنارش چمپاتمه می‌زنم. دست هایم را دور کمرش حلقه می‌کنم و با تقلای هیکل اهریمنی اش را به رو برمی گردانم. همین که چشمم به چهره‌ی شبح می‌افتد، دوباره همه‌چیز دور سرم به چرخش درمی‌آید و چشمانم سیاهی می‌روند. . .

... دقایقی است که از شدت گرما بیدار شده‌ام. عرق سرتاپای پیکرم را فراگرفته است. خورشید در قله‌ی آسمان ایستاده است. ناخودآگاه نگاهم به سمت نعش دوخته می‌شود. تیغه‌ی دشنه سوت‌سر سینه‌اش را از هم دریده و کلمه‌ی «باعشق» که روی دسته‌اش حک شده در نور آفتاب می‌درخشد. دوباره چیزی در درونم چنگ می‌زند و احساس تهوع همه‌ی وجود را دربرمی‌گیرد. همینکه نعش را برگردانده و چهره‌اش را دیده بودم شناخته بودمش. آری! شبیه هیچکس دیگری نبود جز خود من!!

خود من بود، با چهره‌ای که از شدت درد درهم پیچیده بود. ناگهان احساس اندوهی ژرف و گدازنه در درونم دویدن گرفت. با زحمت از جا برخاستم. به کنار نعش رفتم و تا شب، بر مرگ خود تلخ گریستم و مویه کردم! . . .

... شب است. نسیم معطر به بوی سیب و گل سرخ در باغ وزیدن گرفته است. ساعتی است که از بهخاکسپاری نعش فارغ شده‌ام. احساس می‌کنم حالتم دیگرگون شده است. وظیفه‌ای را به انجام رسانیده‌ام که جز آن گریزی نداشته‌ام. شبی که با هر بوسه‌ی زهرآگین و مرگبار، ماه گرفتگی چهره‌ی قربانی را وسیعتر و وحشتناک تر می‌نمود اکنون مرده است.

از کنار گور سرد شبح که زیر یک درخت سیب سرخ قرار دارد بلند می‌شوم تا به کنار

چشمه بروم. بایستی آبی به دست و صورت خاک آلودم بزنم و گلوبی تازه کنم. آهسته آهسته در باغ قدم می زنم. به لب چشمه که می رسم، می نشینم. جویباری باریک از آب چشمه در دل باغ جاریست و تا پای درختان سیب ادامه می یابد. سرم را روی حوضچه‌ی چشمه خم می کنم تا اندکی آب بنوشم که ناگهان چهره‌اش در آب ظاهر می شود. نی لبک نقره‌ای رنگی که کلمه «با عشق» روی آن حک شده را در دست دارد و با چشمان پر فروغش به من نگاه می کند. عجیب آنکه چقدر شبیه به خود من است!! ... شبیه به کودکی هایم.

شروع به نواختن نی لبک می کند. آوایی سحرانگیز و رؤیایی در سرتاسر باغ می پیچد. متحیر و ناخودآگاه دستی به چهره‌ام می کشم و لبخندی بر لبانم نقش می بندد... آوای نی لبک هرچه بیشتر اوچ می گیرد و من می بینم که از ماهگرفتگی روی صورت او هیچ اثری باقی نیست!....

ریوار آبدانان

بېرىانىنى شەھىد سەمكى

سەرەتەلدان وەمۇھەقلىكى لە

شەرى قەندىل دا شەھىد كەوتىن

كاتىكى دىل لە دايىك بۇوى

ئىتىر ئەستەمە كۆچە و شەقامەكانى شار نەبن بە
دەمارەكانى

چراى چاوهپانىان لەتكى چىلدانى تۇدا ھەلنى بىت
كە بۇوى بە دلىكى يىت ھەلگرتۇو

رەوتى ھەنگاۋ و كوتەي دىلت كرده مۆسىقا

ئىتىر لادىتىك نەما كە ورتەي تىنەكەوى

پىرە دارىيىك نەما كە خورپە ھەلپەگىز و لىپەپەز نەبى
لە زىيان

ھىدى ھىدى پىرە بەرد و پىرە قەزوان بۆت ھاتنە گۆ
بە سەرەتاتى ئە و مەرقۇانىياد بۆ دەكىپايدە

بۇون بە رووبارى خىرۇشان

بە چىياتى ئەستەم

بۇون بە رىنگا

تۇ گۈچەكەي دىلت ھەلەخەي و ئەوان زارى

مېزۈوت بۆ دەكەنەوە

لە سەرەتەمېكىدا كە چىابۇون ھېشىتا باوە

ھەلۇيانە بىركرەنەوە نەرىتىكى با لىگرتۇو

سەير نىيە كەر ھەمۇ شەۋى شاخ لە خەونت دا

گىنگەل بىدا

دەستى ئامازەي چەم بىيىنى، رايىدىرى بەرەو تاڭىكە بۇون.

حىلەي ئەسپى شاخ لە ماھى بەزۇن تدا زايىلە و

زايىلە بىستى و بە

چەپۇركانى وەخە بەرت بىتى

بنوارى كە خەربىكە دەمارەكانى لە تەك رەگە كانى

شاخ تىكەل دەبن

ئىتىر دەزارە بىتوانى تۆقەر بىگرى

كاتىكە ھەلۇ نەيزانى لە سەر شانى تۇ بىنىشىتەوە يَا

لە سەر بەردەتىنە

زو لەنى چيا

رەوهەز يەنجەزە بەرەو ئاسۆى بۆ كەدىتەوە
بۆى خەملاندى بەو شلىپانى خەرىكىن سەرەتسۈون
بە خاكەوە و تىپ نابىن لە
مەلەوانى لە گلىتەي خاكدا

بازى ئەندىشە لە سەر دەستى خەيال ھەلەفەپىتى تا
تىچىرى بىكا جوانترىن ئاواتى ھەزارە حەيران كۆز
كە چىيا مەرقۇشى خۆى ھەلېزارد
لە خويتى خۆى تىكەل دەكا
خويتى بوركانەكانى دەھەنۇتە ھەناؤى
فيتى دەكا مانگ لە سەر بىنى
بەيانىان بە يەكم تىشكى گۈزىنگ كلىتەي چاوى بشوا
فيتى دەكا كانىاوانە بەدوى

وەك ئاپۇرە بەرد ب يەنگ بىن و قۇول
وەك ھەرس لە ناكاو بىت و پامال
فيتى دەكا وەك رەوهەز لە بەرامبەر ھاوار و نالىم
زىيەكە و قىيە ب يەنگ نەبى
پاتەي كاتەوە

بىبى بە زنجىرە و لىزگە دوور و درىز
وەك چىيا بە تەنیا نەزى
بە ئەندىشە دۆلەدا بىرواتە خوارى، بە ئارەزووى
بەرزا سەركەۋى

فيتى دەكا وەك كانى ئاواتى شىنى دەريا لە ھزر يدا
پەنگ بخواتەوە
وانەي بەدەريا گەيشتن بۆ رىيواران بلىتەوە
فيتى دەكا
چۆن ھەورە پەرەوازە كان
ھەورە سەركەردا نەكان

ئەوانەی نازانن چەخىماخە لىدەن
لە دەورى يە كۆكاتەوە و بىيىتە مەكۆى ھەورەكان
شەمشىرى برووسكەيان بىدا تە دەست
پېپان كا لە ھەرپەشەي تەرزە بۇ تەزانىدەن
لە نەغمەي شى نبۇون بۇ ھەلدان
فييىرى دەكا كە دالىدە بى بۇ ب يىلانە و بى ئەنواكان
د لىساوالە بىن وەك ئەشكەوت بۇ میواندارى
كە چىا مەرۋى خۆى ھەلدەبىزىرى
فييىرى دەكا چۈن

پې ئازار بىت و برى ئازارەن بەلام دەم بە خەندە
ئازار چىشتۇر بىت، ئارام و ب يىدەنگ
بەرەدەنۈس بىت و دەفتەريش
بەندەن بىت و بەند نەكىرى
ھەزار بەرەدنۈسى بىرەورى ھەلگىنى بۇ داھاتۇر
فييىرى دەكا
ئەندىشەي بەفرى پاك نەبىن لە سەرى نەنى
فييىرى دەكا چۈن شەنى ب يەمىز پەرەردەكە و يىكا بە
كۈڭبا

ھەناسەي خاوىين بىت و ھەلدىرى بەسام
بە چۇ كدا نەيا بەلام بەردى بىناغەي مالە ھەزارىك بىن
بەلى فەرماندارام
ھەلېزىردرابى چىا سەركەشە كانى كوردىستان
چىايەك بە خىشلى گەريلاد
ھەموو رۆزى لە شوين پىكانت لە پىيەدەشتى بپوا و
ئيماندا چىا ئەپروى
بانگەشەي كۆبۈونەوهى بۇلە گەريلاد ئەچپىزى
رۆز نىيە گەريلاد لە دەرسىمى قەتكانتەوە
ھەتا بەحرى رەشى چاوهەكانت
لە رووى بە خەندەي ئەرەزەرۆمتەوە
ھەتا سەرحدى ئەندىشەت و زاگەرۆسى بەزنت
لە بۇتاني بۆنتەوە
تا ئامەدى ئاشنايىت

دوژمن نەھارن
لە ئىلامى لاجانگەنەوە
تا كەشاشانى شانت
لە سىرۇانى وانەكانتەوە
تا سىنهى سادەيت
لە پاوهى پې تاسەي بىيەكانتەوە
تا كامىيارانى يارمەتىدان
لە سارالى دەستەكانتەوە
تا مەرىيوانى مەچەكت
تەنیا چەكى تۆيە كە دەنگى دى
فەرماندارام
لە سەفرى سىنگى بوركانت
تا موکريانى مژۇلەكانى سىلەت
تا باھىي پابەندىت
لاوى تازى پىنگى يشتۇرۇي رۆزەلەت
سەوداسەرى پىشەنگىتە
لە ماکۆى مژۇدە بەخشىتەوە
تا ورمىتى ورەبەرزىت
گەنجى ئاواتى تۆيە ترس لە بەزنى دادەمالى و بەرگى
بپواى تۆ لە بەر دەكا
فەرماندارام
ئىمە ئەپرۇق پېپىن لە تۆ
دوژمن ھەموو رۆزى پىستى ترس فېنيدەدا لە گرمەي
بوركانت نەسرەوتت

دودو ژنی عەگىد

دودو پىشەنگى گەنە

ئىزدا رۇييات

بەرخۇدانىيە كە لە كەسايىتى ژنى رەسەن دا
دەبىت بە ئىرادە.

لە ناو پاستى پىكىدا، ناسىنى ھەممۇ
زانستەكان بە خۇناسىندا تېپەر دەبىت.
ئەو دەبىت بە حقىقەتى ئىنسان، كە ئەگەر
لەبىر بىرىت ئەوا مىزۇو و مەۋەقايەتى يە كە قەت
لەبىرى ناكات. هەر مەنالىكى كورد وەك چۈن
پىويىسى بە نان و ئاو و ھەوا ھەيە، پىويىسى
بە مىزۇوش ھەيە.

لەسەر خاكى كوردىستان، خۆشەويسى
بەرھۆرووي قىركىردن ھاتىوو. خۆشەويسى
ژنى كورد بەدەر لە خۆشەويسى خاك.

دودو پىشەنگ، دودو قارەمان، دودو بويىر و دودو
گىان فيدا!

رۇلە كانى كوردىستان لە ئامىزى خاكى دايىك
دانابىرىن. لە كوردىستان، مىزۇو بە بەرددوامى
شاھىدى بۇ ھەبۈونى ئەو ژنه بۈرانە داوه كە
لە شەرەپىكى ھەمېشەيى دان. لە كوردىستانى
گەمارقا دراودا، رۇلە كانى كوردىستان بە دلىكى
پۇلا، سەرەپاي ھەممۇ ئېش و ئازار، لە ناو
خۇراغىيەكى بىوچان دان. لە ناو جەرگەي
ئەم خۇراغىيە بەنرخ و دىرينهدا، هەرسات
مەۋەقايەتى ئازاد پى گەيشتن. لە كوردىستاندا
مەۋەقايەتى ئازاد بىوچان بۇون و ئەو

رېبەر ئاپۇ بۇو. لەگەل رېبەر ئاپۇ ھاولىيەتى كىردىن سانا و ھاسان نىيە. ھەر دوو پىشەنگى رېنگەتى تىكۈشان بۇ ھاولىيەتى كى راست، لە گىان و روھى خۆيان بەخشى. ھاولىيەتى لەگەل رېبەر ئاپۇ ژيانىكى ھەميشە رازاوه بە شەر و تىكۈشان دەخوازىت. بۇ ئەو ھاولىيەتى ساكارى و پاكبوون پىويسىتە. پىش ھەر شتىك زولال بۇونى تىنگەيىشتن لە رېبەر ئاپۇ دەخوازىت. شەھيد بشەنگ و شەھيد سارا لە ماۋەيەتى كى كورتدا توانىان لە بوارانەدا قوول بىنەوە و پىشىكەون. بە ژىرىدارىيەتىن ئەرك و بەرپرسىيارىيەتىن وەرگرت و لە راپەراندىنى بەرپرسىيارىيەتىدا خاونەن

ھەلوىست و ھەنگاوى كىردارى بۇون. **وهى دوو ژنى گەنج، وەلامى ھەرى رەست و رەدىكالى پرسىيارى، چۈنۈتى «پاراستىنى رېبەر ئاپۇ لە كىرداردا» بۇون.** بە وزەتى گەنجىتى و بە تىكۈشانى رەدىكالىيان، ھەقلى بىزاردە و جىگەتى ئاماژە بۇون. خۆشەويسىتى گەل بۇونو لەناو گەنجاندا پىشەنگ بۇون. لە شەرت و مەرجى ھەرى دىۋار و زەممەتدا، بارى قورسى تىكۈشانيان ھەلدىگرت و بە عەشق و كەيف خۆشىيەتى لەرەدەبەدەر ئەركە كانيان پىكىدىنە. سەرجمى ئەو تايىەتمەندىيانە، ھەر دوو كچە ئازا و دلىرە كەتى دەكىرد بە نموونەتى ھاولىيەتى

پىناسەيە كى ترى قەبۇل نەدەكىرد. لە سەر ئەو خاکە پىرۆزە منالىك لە جەزىرى بۇتان و منالىك لە رەحای رەنگىن، چاويان بەرپروپى دوونىا ھەلھىنە. بشەنگى دەلال لە جزىر و ساراي جوان لە رەحاوه، بەرپروپى دەستى كوردستان بۇونەوه و شاهىدى زۆرىك لەو رەستىيانە يان كىرد. ئەو دوو ژنە تىكۈشەر و قارەمانە، بە چىرۇكى جومىرى و كەلتۈرۈ كوردستان گەورە بۇونو پىيان گىرت. پەيجۇرى ئازادى لە ناو دلى ھەر دوو شۆخ و شەنگى كوردستانىدا، دەگەيىشتنە وەلامى خۆرەگىرى و بەرخۇدانى. ئەو دوو ژنە قارەمان و رەسەنە، خۆرەگىرى هەييان بەس نەدىت و خۆيان سپارتە ئەو ناوهندەي بەرخۇدان كە قەت تىك ناجىتى. خۆيان سپارتە رېبەر ئاپۇ. لە رەستى رېبەر ئاپۇ و كوردستاندا قوول بۇونەوه و ئاوىتە ئەو تىكۈشانە بۇون.

لە ناو دلى ھاولى بشەنگ و سارادا تا دەچىوو تىكۈشان بەگۈرەر دەببۇو. داگىركەرى لە سەر كوردستان، ھۆكاري سەرەكى بەشداربۇونى سات بە سات بەھىزىرى ھەر دوو ھاولى و ھەقلى بۇو. تادەچىوو رك و قىينيان بەرامبەر دووزەمن زۆرتر دەببۇو. خۆشەويسىتى واتادار و روھى تىكۈشان ئاوىتە ئەك دەببۇون. بشەنگ و سارا ئەو دوو خۆشەويسىتە بۇون و روھىش

هاورییه‌تی راسته‌قین بیوو. بها پیرۆزه‌کان له‌لای هه‌قال سارا، سات به سات گه‌شه‌یان ده‌کرد و گه‌وره‌تر ده‌بیوون. تا دوا هه‌ناسه به شیوازی ژیان و تیکوشانی، فیری کردین که چون راست و به‌درووستی بژین. هه‌ردوو کچی کوردستانی، به‌شداربوونیکی رووکه‌شیان په‌سنه‌ند نه‌ده‌کرد و خاوون ده‌که‌وتون له بها پیرۆزه‌کان بیوو به شیوازی ژیانیان.

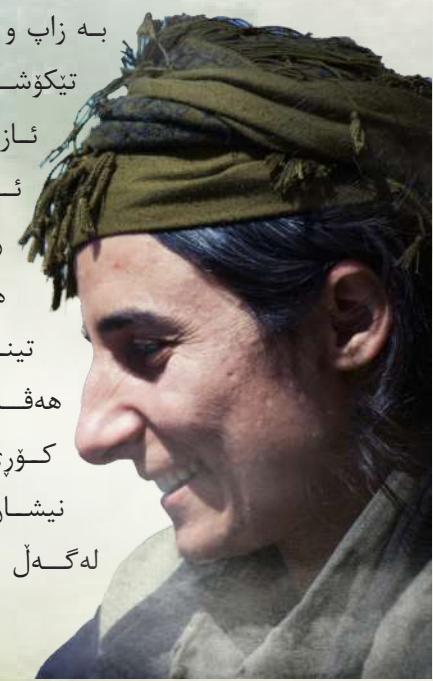
گریلا له شاخ و شوینه ئاسته‌مه کان دا ژیان ده‌کات و بؤ گریلا به راسته ریگادا ریپیوان سه‌یره‌و هیچ جیگه‌ی سه‌رنج نیه. ئه‌وه‌ی سه‌رنج راکیشہ ریپیاوتنی نیوان شاخی بلیند و ته‌خته به‌رده ئاسته‌مه کانه. ئه‌وه‌ش کاریکی هه‌ر رۆژی گریلایه، که بیوو به‌به‌شیکی دنه‌براؤ له ژیان. ژیان کردن له سه‌ر چیاکانی کوردستان هه‌روا هاسان نیه. کاتیک که شه‌ریشی له سه‌ر زیاد بیت، ئه‌و یه‌ک چند هیندە زه‌حمة‌تره، به‌لام بارتەقای ویش واتاداره. له سه‌ر لوتکه‌ی چیاکان کاتیک که مرۆڤ ئه‌و واتایانه به‌ددست ده‌هینیت، هه‌رهه‌مووی ده‌بیت به هیز و هه‌بوونیکی هه‌رمان و هه‌میشه‌بی له‌ناو دلی مرۆفه‌کان. له کات و ساتیکی وا، مرۆف هه‌ست ده‌کات که گه‌یشت‌تووه‌ته شینایی ئاسمان. ئه‌وه‌یکه ئه‌و سات ده‌به‌خشیتیه گریلا و وابه‌سته‌ی ده‌کات،

راسته‌قین و له‌ناو دلی هه‌ر هاورییه کیان دا، خوشویستیان هه‌رمان بیوو.

له‌ناو ته‌فگه‌ری ئاپوی، جه‌وان بیوون به واتای فه‌دایی بیوون له هه‌ر سات و کاتی ژیانه.

هه‌قال سارا تیکوشه‌رینکی بی‌راوه‌ستان و هه‌قال بشنه‌نگیش هه‌ر ساتی ژیانی تواندنه‌وه بیوو له ناو تیکوشان. وه ک ژن و وه ک گه‌نج، هه‌ردوو هه‌قال نموونه‌ی دیاری به فیدایی و گیان به‌خشانه ژیان کردن بیوون. له هیلی ریبهر ئاپو دا، گه‌نجان له بواری ئایدئولۆژی و ریکخستنی خاوون هه‌لوییستن. هه‌قال بشنه‌نگ و هه‌قال سارا ریگای شکاندنی گوشه‌گیری سه‌ر ریبهر ئاپویان به تیکوشانیکی به‌هیز له ژیان و به به‌شداربوونیکی راست له قۆناغدا، نیشان داین. ئه‌گه‌ر ئه‌وره گه‌نجان و ژنانی کوردستان به ئیراده‌یه ک پولایین و پیداگرانه له زاپ و به‌ره‌کانی به‌رخۇدان شه‌رده‌کهن، ئه‌و یه‌ک له گه‌مل ناسنامه‌ی گه‌نجیه‌تی غه‌ریب نیه. هه‌قال بشنه‌نگ له هه‌رکوئ بوایه، ئه‌و شوینه‌ی ده‌کرد به زاپ و ده‌یکرد به به‌ره‌ی تیکوشان له پیناوی ئازادی. له گه‌مل خۆی ئازادی به‌ندرخ‌تر و رازاوه‌تر ده‌کرد. هه‌قال بشنه‌نگ تینووی ئازادی بیوو. هه‌قال سارا له‌ناو کۆری هه‌قالانی دا، ری نیشان ده‌ری هه‌قالیه‌تی له گه‌مل ریبهر ئاپو و

دایه و کار ده کات. جووله و پی گرتنی ههقال بشنهنگ لهناو شورشدا، وک ئه و گوله نهرگزهیه که دلی بهرد دهقه لشینیت، دهرویت و بالا ده کات. پیداگری بـ سـهـرـکـهـوـتنـ وـ خـوـ لـهـ نـامـانـجـداـ کـلـیـتـ کـرـدنـ،ـ نـیـشـانـیـ هـمـوـ مـرـؤـفـهـ کـانـ دـهـدـاتـ وـ دـهـیـانـخـاتـهـ سـهـرـ رـیـگـایـ گـهـیـشـتـنـ بـهـ سـهـرـکـهـوـتنـ.ـ هـهـقـالـ بشـنـهـنـگـ لـهـ وـ رـیـبـوارـیـهـ تـیـهـ دـاـ گـهـیـشـتـهـ لوـوتـکـهـیـ بـهـرـزـیـ ئـازـادـیـ.

دژوار بیونی هه قوناغیک
له تیکوشان، ده رکه وتنی
پیشنهنگانیک که وه لامده ری
خواسته کانی شورشن له گهـلـ خـوـیـ دـیـتـتـ.

بـوـ ئـهـوـیـکـهـ بـزـانـیـنـ ژـنـیـکـیـ
شهـرـکـهـ دـهـبـیـتـ چـوـنـ بـیـتـ،ـ ئـهـوـهـ هـهـقـالـ
سـارـاـ لـهـپـیـشـ چـاوـ وـ دـیدـهـمـانـهـ.ـ چـاوـیـ
بـهـرـوـوـیـ نـاـحـهـقـیـ وـ بـیـعـدـالـهـتـیـ دـاـ نـهـدـگـرـتـ
وـ تـیـکـوـشـانـیـکـیـ بـهـهـیـزـیـ لـهـبـهـرـامـبـهـرـدـاـ دـهـکـرـدـ.
عـهـشـقـ وـ خـوـشـهـوـیـسـتـیـ هـهـقـالـ سـارـاـ بـوـ رـیـهـرـ
ئـاـپـ وـ کـورـدـسـتـانـ،ـ هـوـکـارـیـ گـیـانـبـهـخـشـانـهـ
ژـیـانـ کـرـدنـیـ بـوـوـ وـ لـهـ ژـیـانـهـدـاـ بـوـ هـهـرـچـهـشـنـهـ
گـیـانـبـازـیـیـکـیـ بـیـ دـوـوـدـلـیـ ئـامـادـهـ بـوـوـ.ـ لـهـ زـوـلـالـیـ
چـاوـهـ کـانـیـ دـاـ دـهـ گـهـیـشـتـیـتـ بـهـ وـهـ لـامـیـ ئـهـوـهـیـ
کـهـ «ـژـنـیـ کـورـدـ وـ دـلـ وـ مـیـشـکـیـکـیـ خـوـرـاـگـرـ
بـهـ وـیـهـیـ پـوـلـاـ،ـ دـهـبـیـتـ چـوـنـ بـیـتـ؟ـ»ـ.
لـهـ خـوـشـهـوـیـسـتـیـ وـ پـیـشـخـسـتـنـیـ هـاـوـرـیـکـانـیـ دـاـ

هـهـفـالـیـهـتـیـهـ.ـ ئـهـوـ هـاـوـرـیـهـتـیـهـ،ـ چـیـاـکـانـ وـهـکـ
لـانـکـهـیـ ژـیـانـ وـاتـادـارـ وـ خـوـشـهـوـیـسـتـ دـهـکـاتـ.
حـازـرـبـوـونـ لـهـبـهـرـامـبـهـرـ چـیـاـ،ـ حـازـرـبـوـونـ لـهـبـهـرـامـبـهـرـ
خـودـاـوـنـدـهـ کـانـ.ـ ئـهـوـیـکـهـ حـزوـورـیـ خـوـیـ گـهـیـانـدـهـ
لوـوتـکـهـ،ـ زـیـاتـرـ وـ زـیـاتـرـ نـهـزـیـکـیـ ئـازـادـیـ دـهـبـیـتـ.
لـهـوـ بـوـارـهـدـاـ هـهـقـالـ سـارـاـ وـ هـهـقـالـ بشـنـهـنـگـ دـوـوـ
ژـنـ،ـ دـوـوـ مـرـؤـفـیـ ئـازـادـ بـوـونـ.ـ هـهـرـ سـاتـیـ ژـیـانـ
بـهـرـهـوـ ئـازـادـیـ هـهـنـگـاـوـ هـلـگـرـتـنـ،ـ لـهـ هـهـرـ دـوـوـ
هـهـقـالـ دـاـ بـهـرـچـاوـ بـوـوـ.ـ هـهـقـالـ بشـنـهـنـگـ وـ هـهـقـالـ
سـارـاـ تـاـ دـوـاـ حـوـجـرـهـیـانـ لـهـ ئـازـادـیـ دـاـ تـوـانـهـوـ وـ
لـهـ گـهـلـیـ یـهـ کـانـگـیـرـ بـوـونـ.

دـژـوارـ بـیـوـنـیـ هـهـ قـوـنـاـغـیـکـ
دـهـرـکـهـ وـتـنـیـ پـیـشـهـنـگـانـیـکـ کـهـ وـهـ لـامـدـهـرـیـ
خـواـسـتـهـ کـانـیـ شـوـرـشـنـ لـهـ گـهـلـ خـوـیـ دـیـتـیـتـ.ـ ئـهـوـ
تـیـکـوـشـانـهـیـ کـهـ چـارـهـنـوـوـسـیـ گـهـلـانـ دـیـارـ دـهـکـاتـ
وـ پـیـشـهـنـگـانـیـ ئـهـوـ تـیـکـوـشـانـهـ هـهـرـمـانـ دـهـبـنـ وـ
دـهـبـنـهـ نـمـوـنـهـیـ دـیـارـیـ شـوـرـشـگـیـرـیـ.ـ شـوـرـشـگـیـرـیـ
لـهـنـاـوـ تـهـقـگـهـرـیـ ئـاـپـوـیـیـ بـهـ پـیـشـهـنـگـاـیـهـتـیـ ژـنـانـیـ
گـهـنـجـیـ وـهـکـ بشـنـهـنـگـ وـ سـارـاـکـانـ،ـ بـوـوـ بـهـ نـمـوـنـهـ
بـوـ شـوـرـشـیـ مـرـؤـفـاـیـهـتـیـ.ـ پـیـوـسـتـهـ وـهـکـ گـهـنـجـ،ـ
پـیـشـهـنـگـانـیـ ئـهـوـ شـوـرـشـهـ بـکـهـیـنـ بـهـ نـمـوـنـهـ وـ
سـوـیـنـدـ وـ پـهـیـمـانـیـ سـهـرـکـهـوـتنـ وـ گـهـیـشـتـنـ بـهـ
ئـازـادـیـانـ لـهـ گـهـلـ بـبـهـسـتـیـنـ.ـ ئـهـوـ کـهـسـایـهـتـیـهـیـ کـهـ
کـهـ دـهـتـوـنـیـتـ بـگـاتـ بـهـ سـهـرـکـهـوـتنـ وـ مـسـوـگـهـرـیـ
شـوـرـشـ بـهـدـهـسـتـ بـهـیـنـیـتـ.ـ تـایـبـهـتـمـهـنـدـیـ
سـهـرـهـکـیـ شـوـرـشـگـیـرـیـ ئـاـپـوـیـیـ ئـهـوـهـیـ کـهـ،ـ لـهـ
ئـامـانـجـداـ بـهـ ئـاـکـامـ دـهـگـاتـ.ـ کـاتـیـکـ کـهـ مـرـؤـفـ
چـاوـ لـهـ بـهـشـدـارـبـوـونـیـ هـهـقـالـ بشـنـهـنـگـ لـهـ نـاـوـ
تـهـقـگـهـرـیـ گـهـنـجـانـ وـ لـهـ نـاـوـ حـهـرـکـهـتـیـ ئـاـپـوـیـیـ
دـهـکـاتـ،ـ دـهـبـیـنـیـتـ کـهـ چـوـنـ بـوـ سـهـرـکـهـوـتنـ لـهـ
ئـهـرـکـهـ کـانـیـ دـاـ بـهـ بـیـرـاـوـهـسـتـانـ لـهـ جـمـوـجـوـلـ

ریله مو ٣٣

نشانه ای دنیا و سایر اجتماعی و فرهنگی

بنه‌مای «ئەگەر ئیستا نەبیت، کەنگى بیت؟» دەبیت بزانین وا ئیستاکەش درەنگە. ئەگەر گەيشتن بە ئازادى هاسان با، ئەوا ئیشى شۇرۇش تا بە ئەو را دەزور نەدەبۈون. ئیش و ئازار كاتىك كۆتايىان پىدىت، كە شۇرۇش مسوّگەر بېت و پىك ھاتىپپىت. ئەوهىكە ئەو شۇرۇشەش بىرىا دەكەت، ئەو شۇرۇشكىرەن كە هيچ كات هەنگاۋ بەرەو دواوه ھەلناڭرن و بەردەوام لە بەرەو پىشىچۈون دان.

مرۆف لە كەسايەتى ھەردەوو ھەقائىدا، ئەوهىكە وەك گەنج، وەك شۇرۇشكىريك دەبیت چۈن زىيان بکەيت، چى بکەيت و چۈن شەر بکەيت، بە رۇون و زولالى دەبىنىت.

فيدياىى بۇون، چالاک بۇون و

لەناؤ چالاکىدا بۇونە. خۆشەويىستى وەلات شەرپىكى قورس و بىراوەستانى دەۋىت. ھەربۇيىھ ئىمەش وەك رۇلەي ئەو گەلە، رېگاىي ھەقائى بشەنگ و ھەقائى سارا بە هەنگاوى قايىم بەردەوام دەكەين و دەلەين: «ئەگەر زيانىك ھەبىت با زيانىكى بەشەرەف بېت». شەرەفى شۇرۇشكىريمان بە بەردەوامى دان بە رېگاىي ئەو ھەقائانە واتا دار دەكەين و ماناي پىدەدەين. سويند و بەلىنمان، بەردەوامى دان و رېبوارىتى رېگەي شەھىيدە بەنەرخە كانمانان بېت

وەك مامۆستايىھ كە فكىر و رامانى رېبىھر ئاپسو دەگەواسىتەوە و فيئرى دەكردن. ھەروھا خۇشى لەناو رامانى رېبىھر ئاپسۇدا تواندېبۇوه. قارەمانىتى رەحايى رەنگىن، ئەو شوينە پىرۆزەي كە رېبىھر ئاپسو لىيى لەدایك بۇوه، لە روح و گيانى خۇىدا بە ئاوىتەبۇونى لەگەمل رېبىھر ئاپسو پىدەگەياند. ھەقائى سارا ئازادى جەستەبى رېبىھر ئاپسو دەكەت بە ئامانجى سەرەكى تىكۈشان و سويند دەخوات كە تا وەدى ھاتنى ئامانجەكەي، بۇ دەقەيە كىش رانەوەستىت لە تىكۈشان.

لەبەرامبەر ھەرقەشىنە ھېرىشىيکى دووزۇمن خاونەن ھەلۋىستى ملىتانى ئاپسو يى بۇو. بە ھەستىيارىيەوە لە نەرخەكانى ناو زىيان و ھەقائانى نەزىك دەبۇوه. لە پەرەپىدان بە تەقگەرى ئاپسو يى

خاونەن ھەنجىتكى بەھادار و بەرچاۋ بۇو. بەدەيان گەنج لە كەسايەتى ھەقائى سارادا دەيانبىنى؛ كە ئاپسوچىيەكان كىينە و چىنە و چۈن زىيان دەكەن. لە ھەقائى سارا بە كارىگەر دەبۈون و رۇويان لە چىا ئازادەكانى كوردستان دەكرد.

ھەر بۇيە پىيوىستە كە ژنانى گەنج و گەنجان بىنە شوينكەوتۈوئى ئەو ھەقائانە و ٻوو لە مەيدانەكانى تىكۈشان بکەن. دەبىت گەنجان بە رەك و قىنېكى مەزىن، بۇ تۆلەي سالان ٻوو لە چىا ئازادەكانى كوردستان بکەن. ھەر ژنېكى گەنج و ھەر گەنجىك دەبىت بېت، بە ھاوارى سارا و ھاوارى بشەنگ. لە سەر

تىلىۋىشان بۆھەم بولۇن

فىران هەلۇر

پياوسالار شويىنيكى بۆ ژنان نەھىشتۇوه كە
بە ئارامى و دوور لە بشىوی تىايادا ژيان
بىكەن. لەناو بنەمالىدا (بنەمالە ويناي
دەولەتى بچووك) ژن تەننیا كارگەرىكى
ھەر زانە كە بى هيچ چەشىنە مافىكى ژيان
و بى بەرامبەر كار دەكت. تەننیا پەيوهندى ژن
و پياو لە سەر بنەماي پەيوهندى جنسى، بۇ
پىشوازى كردنى خواتى و ويستەكانى پياوه
كە بە دەركەوتىنى سىستەمى مۇدىرىنىتەي
كاپيتالىستى ئەو بارودۇخە خەرابىتر و
قۇولۇر دەبىتەوە. ژن كراوه بە مەتاح (كالا)
و جەستەي ژن رۆزانە بەرىگەي رېكلايم،
كېرىن و فروشتنى پىدەكرى. شارستانىتى
كاپيتالىستى، ھەبۈونى خۆي لە گەرھوئى
لەناو بىردى ژن دا دەبىنېتەوە. بە خىتنى
ژن، سەرجەم نەرخە كانى كۆمەلگاي ئەخلاقى-

لە مىزۇوو مەرۋاقيەتى دا ژنانى تىكۆشەر و
خۆراغەر خاوهەن جىڭە و پىيگەيەكى دىارن.
پىويسىتە ئىمەش وەك ژنانى گەنج ئەو
مىزۇوو بناسىن و لىنى بە خاوهەن دەركەوين.
لە مىزۇوو بەلارىداچووو دەسەلاتدارى دا بە
بەردهوامى زەينىتەي پياوسالار لە ھەولدان
دابۇوه كە ژن بکاتە ملکى پياو، دەنگى كې
بىكەت و خۆشەويىتى ژن بۆ ژيان لە ناو
بىات. بۇ پىكەتىنەن ئەو ئامانجە، بە سالانە
ھېرىشى ھەبۈونى ژن دەكت. بە شىوهگەلى
وەك شەكاندى ئيرادە، دەستدرېزى و بە
كۆپەلە كەردن، ژن دەكت بە ملکى خۆي. مىزۇو
شاھىدى زۆرىيەك لە ژنانە يە كە لە بەرامبەر
زەينىتەي پياوسالار و كەردهو كانى دا، بويغانە
رەواھەستاون و خۆراغەر يان نواندووه. زەينىتەي

ریشه‌هه‌م ۳۳

تشریف از خواهش‌مندی‌ها، اینسانی و فرهنگی

بارودو خه له خۆمان دا بئافرینین. له ژیان دا هۆکار گەلیکى زۆر هەن کە بۆ ئىمە بىن بە سەرچاوهى ھىز و بىن بە ھيوا بۆ ژیان و تىكۈشان كردن له پىناوى ژیان.

له تەھاواى مىژۇو و پۇزى ئەمپۇكەشمان دا، ھىچ كەسىك وەك پېيەر ئاپۇ نەرخ و بەھاي نەدا بە ژن. پېيەر ئاپۇ بە فەلسەھە خۆي ئىمە لە كۆيلەتى پۇزار كرد و پېيگاي ئازادى بە ئىمە ژنان نىشان دا. «ژن ژيان ئازادى» ئەمۇ فۇرمۇلە ئەفسۇنوايىھى كە ھەلقۇلاؤ فىكىر و فەلسەھە رېيەر ئاپۇيە و لە شۇرۇشى پۇزەھەلات دا شىيەمى بەخشى بە ژيان، تىكۈشان و راپەرىنى گەلان و لە جىهان دا دەنگى دايەوە. لە شۇرۇشى «ژن ژيان ئازادى» بە پىشەنگايەتى ژنانى گەنج، وا بىنیمان ئەگەر ھىزى ژنان بىيىت بە يەك، ھىچ ھىزىكى زۆردارى خۆسەپىن بەرگەي شەپۇلى راپەرىنى ژنان ناگىرىت و تىك دەچىت. بە سالان لە لايان زەينىھەتى پىاوسالارەوە بە گويمان دا چىپاندىان كە «ژن ناتوانىت، بىھىزە و تەنبا كارى وى منال

سياسى لەناو دەبات. بۇ ئەوهەيکە ژنانى گەنج نەبن بە خاوهنى ئىرادە، ھزر و سۆز (گوتىن)، بەرەو ھاوسمەرگىرى يان پەيوەندى بە لارېداچوو ئاراستەيان دەكەت و شىيەيان پى دەدات.

له رۇزى ئەمپۇكەمان دا زەينىھەتى پىاوسالار، بە تايىبەت لە رۇزەھەلاتى كوردىستان و ئىران سەرچەمى ئەمۇ شىيازانە خەستىمانە بەر باس، بەرىياز گەلیکى زۆر ورد لە سەر ژنانى گەنج پەيپەرە دەكەت. و سەرچەم دەرفەت و ھەلى ژيان بۆ ژنان لە ناو دەبات. ئەمۇ بە ناو ژيانە كە بە سەر ژنان دا سەپاوه، جىا لە توندو تىزى، بىرىزى و دەست درېزى شەستىكى تر نىيە. ھەر بۇيە زۆرىك لە ژنانى گەنج لە خۇزگە خواستن بۆ كۆتايى ھاتنى ژيان و مەردن، ياخۇ دەكۈوزۈن يان لە لايان باوک، برا، ھاۋىزىن و دەولەتەوە دەكۈوزۈرىن. ئەمپۇكە لە ھەر چوارلاي ولات و جىهان، ژنانى گەنج بەرھەر ووئى زۆرىك لەو ھېرىشانەن. بەلام دەبىت بىزانىن كە رېنگەي خلاسى و چارەسەرە خۆكۈشتەن نىيە. دەبىت بىگەين بە ئاستىكى بەرز لە زانست و ھىزى تىكۈشان كردن و بەرەنگاربۇونەوە لە گەمل ئەم

به فکری ریبهر ئاپو جوانبوون و رازاوه بیونی ژن و ژیان بینین. به جىگەی ژیان کردن لە دۆزەخى سازدراو بۇمان، با ژیان بۇ دەولەتى پیاوسلار بکەین بە دۆزەخ. وەک ژنانى گەنج با لهېرنە كەين كە بە ھېزى خۇمان دەتونىن زەينىھەتى پیاوسلار تىك بدهىن و ژيانىكى ئازاد بئافرىيەن. با ژیان بە رەنگى ژنه و سەرلەنۈ بخولقىيەن و برازىيەنەو.

ھېنانەوەيە». بەلام لهشورشى «ژن ژیان ئازادى» دا بە رۇونى بىتىمان و بۇمان دەركوت كە كاتىك ژن راھەپەرىت، وا چوار ستوونى دەولەت و سىستەمى پیاوسلار دەخاتە لەرزە و دەيخاتە سەر ليوارى تىكچوون. هەر بؤيە رېيمى داگيركەر لە قوتاپخانە كانىشدا ژنانى گەنجى كرد بە ئامانج و بە سەدان ژنى گەنجى ژھراوى كرد و خىتنى ناو زيندان. بە ئەشكەنجه و لە سيدارەدان، بە ئامانجى ترساندىن و پاشەكىشە پىكىردىن ھەرەشەيان لىكرا. ئىستاكەش رۇزانە يەك يَا دوو ژن رۇ دەكەنە خۆكۈۋىز ياكوو دەكۈزۈن. ئەوهش ئەو واقيعە بە ئىشەيە كە پىمان دەلىت تەنیا لە نیوهى دووهەمى مانگى جۆزەردىن و نیوهى سەرەتاي پۇوشپەردا (يەك مانگ)، ٤٠ ژن گىيانىان لە دەستداوه. ئەگەر ژنەكى گەنج خۆ دەكۈزۈت يَا دەكۈزۈت، ئەوه بە دەستى پیاو دەكريت و زەينىھەتى پیاوسلار بکەرى ئەو ترازيديا يە. هەربؤيە لە ناو ئەو سىستەمەدا ھەلى ژيانىك كە ژنانى گەنج بتوانى بە ئازادى ژيان بکەن و فكر و ھەستى خۇيان بە ئازادى دەربىرن، نەماوه. ئەوهش ھۆكارە بۇ بىھىوا بۇونى ژنانى گەنج و گەيشتن بەھو قەناعەتە كە ناتوانى بندىما زەينىھەتىيە كانى ئەو پۇزىمە داگيركەر ھەلۆھەشىنин. بەلام كاتىك كە لە مىڭزوو دەروانىن، دەبىنин كە بەھېزى ژن دەتونىن كۆمەلگا بگۈرىن و زەينىھەتى داگيركەر و سەرجەم لەق و پۇيە كانى ھەلۆھەشىنин. وەك ژنانى گەنج، ژيانى ئازاد مافى سەرەكى ئىمەيە و دەبىت بىزىن ئەمەرەكەش لەناو ئەو گىزىاو و قەيرانەي كە زەينىھەتى پیاوسلار بۇ ژنان سازى كردووه، زۇر دەرگاي رۇو لە ئازادى بەرۈوماندا كراوەن. ھزر و فەلسەفەي ریبهر ئاپو بۇ تەواوى كۆمەلگا و بەتايبەت بۇ ئىمە ژنانى گەنج، سەرچاوهى ھېز، ئىرادە و ئازادىيە. بە جىگەي ئەوهىكە بەرەپىلى مىرىن بچىن و لە بەرامبەر چارەنۇوسى رەشى ھەيى دا سەرداشىن، با

قلمهر
فرهنگ و سینما

پشت پرده‌ی سینمای کرد و راستیه‌کانی دینامیزمی شوپش

که سینمای کوردی بۆ بونیادنان و شیوه‌دانی دەرهینه‌ریکی نوئی هنگاوی زور جدی هەلده‌گریت. بهمهن قوبادی لە سالی ۱۹۹۵ کورته فیلم و بهلگه فیلمی خوی درووس کرد، ئەم بهلگه فیلمه لە ریزی بهلگه فیلمه سەرکەتوووه‌کانی ئیرانا بوو. ھاواکات بسوو شایانی خەلاتیکی زۆری ناو نەتهووییش. سالی ۱۹۹۹ فیلمه‌کەی بهمهن قوبادی به ناوی کاتی هەسپه سەرخوشه‌کان وەکوو فیلمیک بە زوانی کوردی و لەسەر خاکی کوردستان بە چیرۆک و قاره‌مانی خۆجه‌یی، سنووری تئنیکی و نەتهوویی تیپه‌راند.

سواره شاهو

یەکەم فیلم لە میژووی سینمای کوردی به ناوی زاره‌یه .

ژانری ئەم فیلمه ئەفسانه‌یی (ئیپیک) -ه کە ژیانی کوردانی ئیزیدی لە ئەرمەنستان نیشان دەدات. زاره سالی ۱۹۶۲ زایینی لە وەلاتی رووسیا درووست کراوه و دەرهینه‌رەکەشی ئەرمەنیه و ناوی حامو بەک نازاریانه. بەلام بەرھەمە کانی سینمایی ییلماز گونوھی دەرهینه‌ری بەناوبانگی باکوری کوردستان وەکو، راما ۱۹۷۸، دیوار ۱۹۸۳ و فیلمی تەحسین شاداش ۱۹۸۲ وايان نیشان دا

و هتد. بوئه و کارانه خوبه خشی، فهداکاری و رهنچ پیویسته.

تیکوشانیک دریژمه ودا ههیه بوچه مکی و هلات، که وا دهرهینه ره بی دهولته کان لیی به خاوند ده ئه کهون، له سینما پیویسته ئه م باهه ته دیارت و به رچاوتر بیت. ئه و فیلمانه وا به زاره دهستی پی کردووه و خوی گه یاند دووه به کوردستانی قهده خه کراوی ییلماز گونه هی، وه کوو رابووری و بیری بونیادنانی سینمای ئیمه ن. به همه ن قوبادی دونیای کوردانی رۆزه لاتی له سه ر سنور له نیوان مردن و زیان دا، تراژیدیا یه کی قوولی داناوه ته به ر دیده بینه ران. کیلومه تری زهرو بهره همی هونه ر سه لیم و امان لی ده کات له نیوان راستیه کی ناکوک له باشوروی کوردستان جاریک پی بکه نین و جاریکیشیان خه بمار بین. له سینمای گه ریلا، به ریگای فیلمی بیریتان بهره همی شه هید خه لیل داخ، ئیمه شه ری نیوان هیلی خیانه ت و بهر خودان له دهور و به ری کوردان دا ده بینین. ئیمه لهم فیلمه دا ده بینه شاهیدی کاره کتھری بیریتان وه ک گه ریلا زن به بیره و هر و رق و کینیکی میزه ووی، که ولامدھری ئه م دوخه مه ترسیداره يه.

هه ره و ک چون شورش بهره همی تیکوشان و شه ری کؤله کتیف و هاو به شه. سینمای شورشیش پیویسته بیتھ بهره همی عه قل، هه ست و رهنجی هاو به ش. له نیوان ئه م

سینما ته نیا دونیای ئه و که سه هی و دروو سی ئه کات نییه. پویسته ئیمه وه کوو ئه نجامی کاریگه ره ئه و فاکتورانه هی و ئه م دونیایه پیک دیجن، ئه نجامی دهور و به ر، نورمی کۆمە لایه تی، چاندی و نرخه سیاسیه کان به چاویکی کراوه بیینین. له کوتاییش دا ئه گه ره ئیمه مروف وه کوو ئه نجامی هه موو کاریگه ریه کان و هله بته وه کوو هه بونیکی کۆمە لایه تی شیکاری بکه ن، بیگومان ئه م قونا خه کاریگه ره خوی له سه ره سایه تی، کاره کتھر و هزری مروف و کۆمە لگه کرد ووه. ئیتر پیویسته خو نه خه له تینین. کاتیک له مه یدان و شهی کورد به لیو ده کریت، ئیتر ئه مه و هرگه راوه ته و بووه به شیوازیکی تیکوشان و ئیتر به مه ده گوتريت سه ره خوی و بووه ته خاوند ماناییکی سیاسی. وه کوو ئه و مروفانه هی وا به ره نگیک له ره نگه کان په یوهندیان له گه ل سینه ما دان او، ئیمه ناتوانیین ئه و شتانه و بیلین، سه مبؤله کانمان، کادر اژی خۆمان لەم و بدهوا بسوور نینه وه. تاوانباری ئه و ئیش و ئازارانه و سیستماتیک کیشاومانه، ده دریت. رهگ و ریشهی کول توری و فرهنه نگی، که یفخو شییه کانمان، سه سوورمان و هه موو هه سته کانمان بھرپا ده که نه وه ریگای بھر ده سینمای کور دی ده که نه وه. هه ره پیش ئه و سینمایه ئیمه پیی ده لین سینمای کور دی، سیاسیه.

و بیژوان، هونه ره ند و ده هینه ره کانی رۆزی ئه مرومان له ژیز بھر پسیاریه تیه ک زۆر قورس دانه. بھر پسیاریه تیه ک گه ور وه کوو پاریزه ری ریگا و نه توهه یه کی پارچه بوو. دۆزینه وه ریگا و ری بازی تیکوشان، به نه رخه کەلتوریه کان خو لە سه ره پییان گرتنس، تیکوشان بۆ زیان، بیره و هر بووین و بیرمه ند بووین لە سه ره شانی وانه. له ناو سینمای کور دی له نیوان ئه م په یوهندیه گه وه ریه دا هه ولانی گه ور و بھیز هه يه. له قونا خی فکر و فیلمه وه هه تا قونا خه کانی ئاما ده کاری، قیدیو کیشان و مؤن تاز

بلهین له کوردستان دا زمان و چالاکی سینما شوشرش؛ ئهو کاته ئیمه پیویسته يه کپارچه بونی عقل و هستی کوله کتیف له هه مو شوینیک بپاریزین و رای بگهینین.

راستیه که، بؤ ئه وه سینمای کوردى بیتته خاوهنى زمان و تەرزىکى گەوهەرى خۆى، پیداویستى به تەجربە و بەرھەمیکى زۇرتىر هەيە. هەتاکوو رووی کامىراکەمان له کۆلان، له چىا و مىلەت بىت، هەتاکوو تىكۈشانى ژيانى ئازاد له جەوهەرى فيلمى کوردى دا خاوهن رۇئىکى سەرەك بىت، ئهو کاته دەتوانىن بلهین سینمای کوردى لەسەر چۆكى خۆيە و دیوارەكانى به بنه مايەكى رېك دادەمەززىت. هاواکات ئەگەر ئیمه رۆحى سینما جەوان نەكەين، ئهو کاته بەردەوام له مەترسى كەوتىنە بن سىبەرى بازارى گلوبال و لق و پۆيە كانى دا دەبىت. پیویسته بزووتنەوهى نويى سینمای کوردى له گەل رۆحى شوشرش، دینامىزمىكى گەنجانە بؤ بنياتنانى ژيانىكى ئازاد و هاوبەش هەنگاوشىت. ئهو کاته هەر بچىت و وەك توپەلە بەرفىك گەورە تر دەبىت و له گەل خۆيدا دەبىتە مەرتالى ژيانىكى كۆمينال و هاوارى فەرەنگى دەولەمەندى كوردەوارى.

پیویسته بزووتنەوهى نويى

سینمای کوردى له گەل

**رۆحى شوشرش، دینامىزمىكى
گەنجانە بؤ بنياتنانى ژيانىكى
ئازاد و هاوبەش هەنگاوشىت**

پەيوەندىيە دا هەموو دۆخى فيلمىك ئەنجامى هاتنە لاي يەكترى و زۆرەي كەسانىكى وا بەم شىوازە تىنە لاي يەكتىر بە بى بەرژەوەندىيەكى ماددى و چاوهروانىكى بەم ۋەنگەنە. له سەر بنه ماي خۆبەخشى و فەداكارى ئەم كاره دەكەن. مادى گەرايى ئەو جۆرە بەرھەم ھىننانە، بؤ مادىيات دەكريت. هاواکات له ژىر كارىگەرى يەكانەپەرسىتى و ئەو روانىنە يە كە و سینمای پىشەسازى دەيسەپىنەت. هەر بؤيە تىپروانىنەكى فەرە، رەنجدەر، بەرژەوەندى هاوبەش، هاواکات دابەش كىردن له گەل خەلک بە بى دوودلى، ترس و مادى گەرايى ئەساسە. لەم چوارچىوھەدا بايەتىك ھەيە كە پیویستە سینماكارانى كورد لە بىرى نەكەن؛ سینما بؤ خەلک بەدە دىت. ئەگەريش بە سەد زۇرى و زەممەتى بە دواي ئەو هەموو قۇناخە گرانبەھايانە دا خەلک ناتوانىت بە ئاسانى خۆى بگەينىتە سینمای کوردى ئەوه بؤ هەموو لايەكمان كىشە يەكى زۆر بەرچاوه.

لە رۆئاواي كوردستان دوا بە دواي شوشرش هەموو ئەو ئىمکانانە فەراھەم بۇون كە ئەمەرۆ بۇونە بەستىنى خەتى سینەمايى. نەتەنیا لە مەيدانى سینما له هەموو گۆرەپانى ھونەر و خزمەتى كۆمەلگادا زەمینىكى فراوان و زۆر بەھىز بەرپا كراوه. ئەگەر ئیمه دەمانھەۋى لە رۇانگەي سینما لەم مژارە بروانىن، لهو شوینانە و فىلم دەكىشىرىت، بگەرە هەتا پىداویستى سەحنە، لە ئاكتۈرىھەو بگەرە هەتا دەرھىنەر، هەر هەموويان لەنیوان ئىمکانى شوشرش بؤ خۆى دايە. ئەمەش بايەتىكى زۆر گرینگە بؤ ئەوهى سینمای كوردستان لە سەر بنه مايەكى راست و دروست گەشە بىكەت. لەم بوارەش دا ئەوهى فيلمىك سەركەوتوو بەرھەم دەھىنەت نەك تەنیا مژارى فيلمەكە يە بەلکوو شىوازى دروست كردنەكەي و حلقەي زنجىرى نیوان شوشرش و سینمای كوردييە. لېرەدا ئەگەر ئیمه

بۇ يادى شەھىد تۆلەمەلدان

ئۇرۇھۇم بۇزىن بۇزىن باراسىن و بۇزىن گولە سۈلىيە د
ھەم ئەلە بىرم، ئەچىتتە ناخعاو د لەگەن دلۇپ دلۇپ
خۇنىم پېيماش نور ئەلتەنە د تەندۇرىنىڭ بە لەپىدا
رىيەت د ئەلىتتەن مەن د مەن تۆم، ھەم ئەلىتتەن لە
ساتەنە كە لە لام رۆسستەن ئۇرۇھۇم بەھەتكەت لە سەر
زەدەن ھەلەنگەنە د تۆلەمەلدان ئەلتەنە بىرەن د لوتكەن سەر كەنەن
بىرەن دكارۋانىن تۆلەمەلدان ئەلتەنە بىرەن د لوتكەن سەر كەنەن
و شۇ گولە د چەككەت تىرىزىر لە جاراسىن دۇرغۇن بېزىتىرىدە.

لەگەن سېرىز كەنەن ھەم دلۇپ دلۇپ بە باراسىن تۆم دىتەنە
بىرەن كە لەگەن ئاكىز بە ئاكىز و سەنگانىت بە سەر دان
و فىشىك د رووجىدا را دەباراس د فىنگىلىيەت بە^١
رۇچ د جەھىتىم دە بەخىسىز، ھەم ئاكىز بە ناو دلۇپ
باراسىن دا بىچىت كە ئاكىز ئەلەنگەن بەھەر، بېلەم
ئاكىز كە سېرىز چاوه ئاكىز دە كەنەن لە پىستەن ئوردا
ئاسماشىن سۇيىن د خۇدرۇس زۇيانى ئېپىن كە رۇزىتىك د
رۇزىتىك لەپەتتىنەت بە زەدەن د دەرىيالاسىن دا بارىيە د
جا ئۇسا دلۇپ دلۇپ دەرىيالاسىن بىرە ئاسماشىن د
بە سەر ھەمۇو ولاتت دا بارانىت.

سەنگەن بېزلا

گاه شماری جامعه جوانان شرق کوردستان

دومین کنگره خود را در ۱۳۹۴ برگزار نمود. کنگره به متابه سفیر عقلانیت، مبارزه و فعالیت ایدئولوژیک و آموزشی را جهت رهایی جوانان از مغایق تاریک و انحرافی سیستم حاکم دولت، در رأس برنامه های سازمان جوانان شرق کوردستان قرارداد. تصمیم تاسیس آکادمی شهید ھیمن بیکس در این سال گرفته شد

اتحادیه جوانان شرق YCR به عنوان شاخه YCR آپویی شروع به فعالیت نمود. با هدف ارتقای بینش جوانان و بر اساس سازماندهی مستقل در بین توده های جوانان کورد رشد و گسترش یافت

۱۳۹۴

۱۳۸۵

۱۳۸۳

در روز ۲۴ الی ۳۱ مردادماه کنفرانس (اتحادیه جوانان شرق) YCR اصلی ترین دینامیسم پژاک برگزار شد. بیش از صد تن از شرکت کنندگان از شهرهای سراسر شرق کوردستان و کوردهای مقیم اروپا آمده بودند. در این کنفرانس اسم خود را به جمعیت جوانان شرق کوردستان KCR تغییر نام داد.

با پیشاہنگی زنان و جوانان و رنج و زحمت
رفقایی همچون شهید تولهدان، بردهای نو در تاریخ
انقلاب شرق کورستان و ایران با شعار زن زندگی
آزادی آغاز گردید. و نقش تعیین کننده ای در گسترش
پارادایم رهبر آپو را به عهده گرفت

در این سال کنگره سوم جامعه جوانان شرق
کورستان با شرکت جوانانی از سراسر ایران و
شرق کورستان، تصمیماتی در چارچوب مبارزه علیه
جنگ ویژه دشمن، پیشاہنگی و گسترش مبارزه و
سازماندهی جوانان به انجام رسید

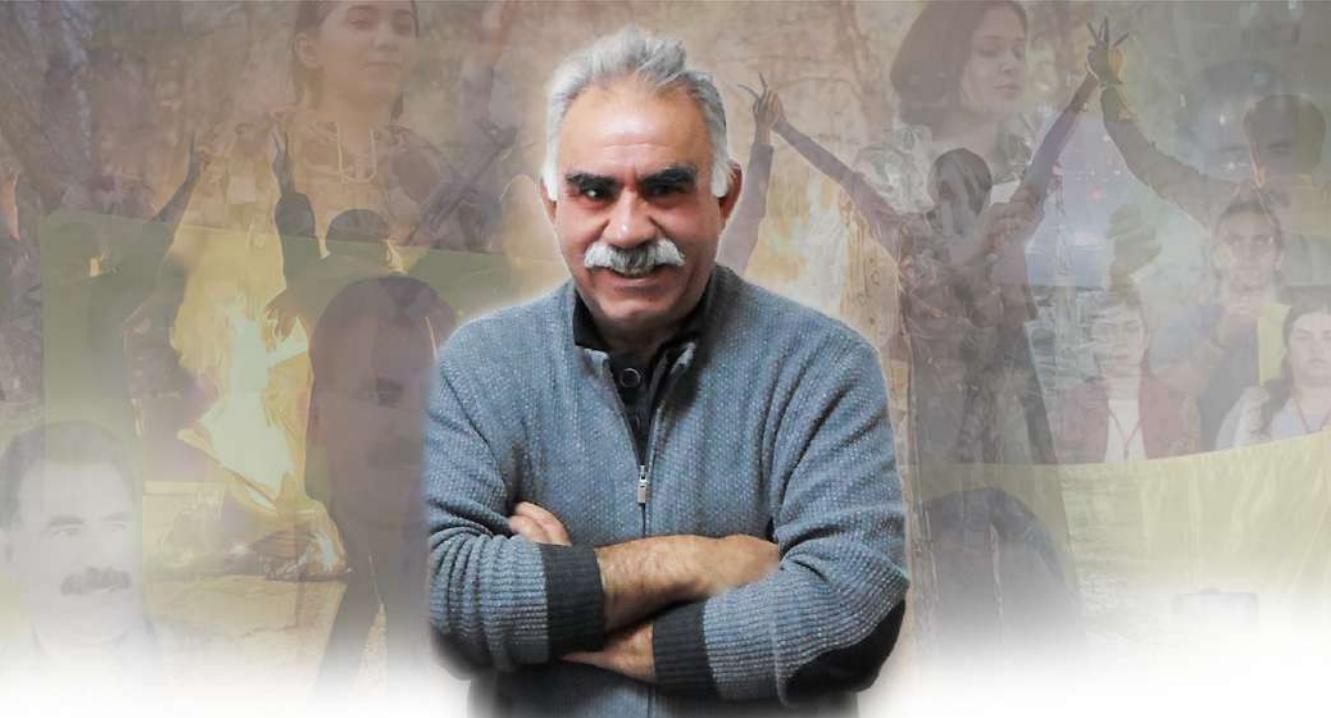
۱۴۰۱

۱۴۰۰

۱۳۹۷

خود سازماندهی و دفاع مشروع جوانان شرق
کورستان و ایران منجر به شعله ور شدن آتش
نفرت و کینه در برابر رژیم اشغالگر ایران شد که
در این برهه با زنجیره قیام ها و اعتراضاتی به مانند
اعتراضات آبان زمینه تغییرات بسیاری را فراهم آوردند

نقش خلق به ویژه جوانان در تحقق ملت دموکراتیک

گفتگو با (فیق مظلوم هفتان (از ادامه مجلس پنجم))

شکنجه‌گاهی مخفوف در جزیره‌ی مرمره نیست، بلکه سیستمی است فرساینده و نابودکننده که تحت نظرارت و مدیریت ناتو و سیستم مدرنیته سرمایه‌داری جهانی است، ترکیه نیز بخشی از این سیستم بوده که نقش نگهبان زندان و اجرای هماهنگ شده بعضی اقدامات را بر عهده دارد. در واقع سیاست‌های اجرایی در امرالی تنها مربوط به ترکیه نبوده و نخواهد بود. سیستم امرالی و انزوای رهبر آپو، که ادامه توطئه بین‌المللی است، در حقیقت همان سیستم نسل‌کشی کرده‌ما می‌باشد.

مسئله سیستم مدرنیته سرمایه‌داری جهانی با رهبر آپو، مسئله تفاوت نگاه و یا تفاوت در عملکرد درون‌سیستمی نیست، بلکه فراتر از آن مسئله تمایز، تضاد و تقابل دو سیستم است:

ژیله‌مو: ممنون از اینکه در این مصاحبه ما شرکت کردید، رفیق مظلوم می‌خواهیم با این پرسش گفتگوی خود را آغاز کنیم. ارتباط سیستم شکنجه-انزوای مطلق امرالی بر رهبر آپو با پارادیگمای مدرنیته‌ی دموکراتیک که در این عصر پرتنش و بحرانی به رهیافت و امید چاره‌یابی مسائل جهان و به خصوص خاورمیانه تبدیل شده است، در چیست؟

رفیق مظلوم: سپاس‌گذارم، بله همانطور که می‌دانیم امرالی تنها یک زندان و

رهبر آپو با تحلیل و ریشه‌یابی تاریخی مسائل، نقد همه‌جانبه، انتقاد و خودانتقادی عمیق به این نتیجه رسیده است که سرمنشأ تمامی مسائل و معضلات انسانی، اجتماعی و محیط‌زیست که امروزه به حالت انفجار رسیده‌اند، اقتدار-قدرت، دولت، سرمایه‌داری و به‌طورکلی، سیستم مدرنیته سرمایه‌داری جهانی است. ایشان با دلایل متعدد مستدل آشکار نموده است که نه تنها این

یعنی سیستم مدرنیته سرمایه‌داری جهانی در مقابل سیستم مدرنیته دموکراتیک. رهبر آپو سیستم مدرنیته دموکراتیک را به عنوان جایگزین سیستم مدرنیته سرمایه‌داری ارائه نموده است. از این‌رو دشمنی سیستم سرمایه‌داری جهانی با رهبر آپو، فکر، فلسفه و پارادایم ایشان، موضوعی بنیادین، ریشه‌ای، تاریخی، هویتی و موجودیتی است. این سیستم سال‌هاست به انحصار مختلف تلاش می‌کند مانع از ایفای

برای چاره‌یابی ریشه‌ای مسائل و معضلات باید قبل از هرچیز و به درستی سیستم مدرنیته سرمایه‌داری و سیر تاریخی آن را شناخت و از شرش خلاص شد.

سیستم کعبه آمال نیست، بلکه سرمنشأ تمامی مصائب و مشکلات است؛ لذا برای چاره‌یابی ریشه‌ای مسائل و معضلات باید قبل از هرچیز و به درستی سیستم مدرنیته سرمایه‌داری و سیر تاریخی آن را شناخت و از شرش خلاص شد. متأسفانه در طول تاریخ خیلی از شخصیت‌ها و سازمان‌هایی که با

نقش رهبر آپو و اقداماتش گردد، تا اینکه نهایتاً در سال 1377 با اجرای توطئه‌ای بین‌المللی اقدام به حذف فیزیکی رهبر آپو نمود، اما به دلایل مختلف موفق به انجام آن نشد، از این‌رو پروسه حذف تدریجی و گام به گام را که همان سیستم امرالی و انزوای مطلق است را در دستورکار قرارداد.

ڙياله موڻ 33

در منطقه و فرمانطقه، تأثیرات کیفیتی عمیقی بر انسان‌ها و جوامع تحت ستم و جویندگان حقیقت ایجاد نموده است، به گونه‌ای که به این باور و یقین رسیده‌اند که با تکیه بر نیروی ذاتی و اراده استوار خویش، می‌توان مصدر تحولات شگرف شد و غیرممکن را ممکن گردانید. از این جهت علی‌رغم فشارهای روزافزون سیستم سرمایه‌داری جهانی بر رهبر آپو و جنبش آپویی، روزبه‌روز بر شمار دوستداران فکر و فلسفه آپویی افزوده می‌شود.

مردم منطقه و جهان که تخریبات و بحران های ناشی از سیستم مدرنیته سرمایه داری را با گوشت و پوست خود حس می کنند، با مطالعه و شناخت فکر و فلسفه رهبر آپو و دیدن دستاوردهای حاصله از آن، نحوه چاره یابی درست اتفاقی و به آن می بینند.

سیستم مدرنیته سرمایه‌داری جهت پیشبرد اهداف خویش، انسان‌ها و جوامع را بی‌اراده نموده و به تسلیمیت می‌کشاند و برای این منظور از هر وسیله‌ای استفاده می‌کند که متأسفانه در مواردی نیز به نتیجه رسیده است، خصوصاً در کوردستان خاومنانه.

جان و دل بر ضد سیستم سرمایه‌داری جهانی مبارزه کرده‌اند، به علت عدم درک همه‌جانبه این سیستم، در دام آن گرفتار شده و در نهایت به بخشی از سیستمی تبدیل شده‌اند که با تمام توان بر ضد آن مبارزه کرده‌اند؛ لذا رهبر آپو به این نتیجه رسیده است که برای چاره‌یابی مسائل و مشکلات، ارائه هرگونه راهکار و فرمول چاره‌یابی‌ای که به هرنحوی از انجاء با سیستم مدرنیته سرمایه‌داری ارتباط داشته باشد، نه تنها چاره‌ساز نبوده، بلکه خود مشکل آفرین خواهد بود و در حقیقت، آب به آسیاب همان سیستم می‌ریزد و علی‌رغم هرگونه اقدام خالصانه‌ای، در نهایت به بخشی از همان سیستم تبدیل خواهد شد. بنابراین با نقد درست و انتقاد و خودانتقادی صادقانه نسبت به موضعگیری و عملکرد گذشته، راهکار حل مشکلات را ایجاد سیستم آلترناتیو، یعنی مدرنیته دموکراتیک می‌داند و برای این منظور، بنیان‌های فلسفی-تئوریک و چگونگی شکل‌گیری عملی و نهادینه شدن آنرا ارائه نموده است. فلدا شناخت درست و درک عمیق فکر، فلسفه و راهکارهای چاره‌یابی رهبر آپو جهت گرفتار نشدن در دام سیستم مدرنیته سرمایه‌داری جهانی و بنیان نهادن زندگی آزاد و دموکراتیک، ارزشمند، ضروری و حیاتی است.

امروزه جنبش آپویی، خلق کورد، دوستان و باورمندان به فکر و فلسفه آپویی، به کمک همیگر با تکیه بر این اندخته‌ها توانسته‌اند در شرایط بسیار دشوار و نابرابر در مقابل حملات و حشیانه‌ی دولت‌های غاصب و مزدوران منطقه‌ای و فشارهای همه‌جانبه قدرت‌ها و ابرقدرت‌های جهانی، مقاومت نموده و از ارزش‌های اصیل انسانی و اجتماعی، صیانت نمایند. وقوع این واقعیات عینی، ایجاد دستاوردهای نهادینگی و ماندگاری آن‌ها،

داشتن به یک ملت، نه یک امتیاز است و نه یک نقص. می‌توان متعلق به بیش از یک ملت بود. به عبارت صحیح تر، ملیت‌ها یا ناسیونالیته‌های متفاوتی که به صورت مختلط درآمده‌اند می‌توانند وجود داشته باشند.» (مانیفست تمدن دموکراتیک دوره پنجم جلدی صفحه ۹۶۹)

در سیستم مدرنیته دموکراتیک جایی برای دولت‌ملت و نگرش و اقدامات تک گرایانه و بحران‌سازش وجود ندارد. در این سیستم، آلترناتیو دولت‌ملت، ملت دموکراتیک است. ملت دموکراتیک، ملت ملت‌ها و ملت‌الملل است، یعنی ملتی است از مجموع ملل مختلف. ملت دموکراتیک همزیستی معنادار تنوعات مختلف است برمبنای اراده آزاد، احترام متقابل و ذهنیت مشترک. در ملت دموکراتیک موضوع خویشی و بیگانگی (خود و دیگری) برمبنای هم‌خونی، هم‌زبانی، هم‌قومیتی، هم‌سرزمینی و هم‌های دیگری که سیستم مدرنیته سرمایه‌داری به عنوان معیار در ذهن ما فروکرده است، نیست. در اینجا بقول مولانا «همدلی از هم‌بازی برتر است.» ملت دموکراتیک برمبنای اندیشه مشترک، فلسفه زیستن و جهان‌بینی مشترک است. در این صورت کورد، ترک، بلوج، عرب و فارس علی‌رغم قومیت، زبان، دین، مذهب و باور داشت‌های گوناگون، بیگانه نبوده، بلکه خویش‌اند و در ملت دموکراتیک جای می‌گیرند. بر عکس آن هم صدق می‌کند، یعنی دو کورد هرچند که زبان، قومیت، جغرافیا و خیلی مشترکات دیگر هم دارند، اگر ذهنیت مشترک نداشته باشند و فلسفه زیستن‌شان جدا باشد، باهم بیگانه‌اند و در ملت دموکراتیک جای نمی‌گیرند.

رهبر آپو با تحلیل درست این مسائل و ارائه راهکارهای مناسب، نه تنها این انسان‌ها و جوامع را هوشیار و متحول نموده، بلکه آنها را به پیشاہنگان آزادی و دموکراسی مبدل نموده است. این یعنی پنبه کردن تمام رشته‌های سیستم مدرنیته سرمایه‌داری جهانی. با ایجاد این تحولات بنیادین منطقه‌ای و جهانی یعنی آفرینش انسانی نو، زندگی‌ای نو و جهانی نو که ناشی از اندیشه و راهکار آپویی است، سیستم مدرنیته سرمایه‌داری جهانی روزبه‌روز بیشتر در تنگنا قرار گرفته و احساس خطرمند کند؛ از این‌رو با ایجاد سیستم امرالی، تداوم آن و ایجاد شرایط ارزوای مطلق، از رهبر آپو انتقام می‌گیرد.

ژیله مُو: در بر ساخت ملت دموکراتیک، مسئولیتی که بر دوش اقشار جامعه (از ۷ سال تا ۷۰ سال) قرار می‌گیرد چیست؟

رفیق مظلوم: سیستم مدرنیته سرمایه‌داری بر اساس دولت‌ملت و با ایجاد شکاف و برجسته کردن بیش از حد تفاوت‌ها و تمایزها و برخورد تبعیض‌آمیز با آنها، انسان‌ها و جوامع را به جان هم انداخته و زندگی آن‌ها را تباہ کرده است. تفاوت، تنوع و تکثر در جوامع انسانی خصلت‌هایی طبیعی هستند که نشانه و بیانگر غناست، اما دولت‌ملت با نگرش و برخورد تک گرایانه، سعی می‌کند آنها را به سمت یکدست کردن و همگون سازی سوق داده و به نابودی بکشاند.

رهبر آپو می‌گوید: «نگرش هویتی ملی یک نگرش هویتی باز است؛ همانند عضویت و مؤمنی یک دین فروبوسته نیست. تعلق

و مسئولانه عمل می‌کنند. برآیند این موارد ایجاد امنیت و آسایش فردی و اجتماعی است که ستون نگهدارنده جامعه است.

برمبانای سیاسی بودن جامعه، مدیریت دموکراتیک و خودمدیریتی دموکراتیک معنا و نمود می‌یابد. یعنی مردم خودشان امورات زندگی خود را به انجام می‌رسانند. درواقع مردم جهت امورات زندگی‌شان در فکر و اندیشه، در تصمیم‌گیری و اجرا، شریک و مسئول هستند. مجری تصمیمات دیگران نبوده و خودشان سرنوشت‌شان را مشخص نموده و تعیین می‌کنند.

سلول بنیادین ملت دموکراتیک انسان آزاد و کمون دموکراتیک است. یعنی فرد با اجتماع و اجتماع با فرد معنا می‌یابد. فرد و جامعه باهم ارتباطی ناگسستنی دارند، بهنوعی که فرد بدون جامعه و جامعه بدون فرد وجود نخواهد داشت. معیار زیستن، آزادی، دموکراسی و عدالت اجتماعی است که هر فردی خودش را براساس این معیارها آماده نموده و از نو می‌سازد. مشارکت در ملت دموکراتیک با شناخت و درک مبانی، موازین و اصول صورت می‌گیرد. در جامعه دموکراتیک هر فرد جامعه عضو یک کمون است، به‌شکل فعل در یک یا چند کمیته‌ی کمون جای می‌گیرد و بر اساس قابلیت، شایستگی و توانایی در راستای رفع نیازهای جامعه و ارتقای کیفیت زندگی انجام وظیفه می‌کند. هر کس به نوعی به شکل فعل و ارگانیک در چرخه زندگی جای می‌گیرد.

در برساخت ملت دموکراتیک یکی از اصلی‌ترین مسائل، شناخت وظایف و عمل کردن به آنها به نحو احسن است. وظایف اخلاقی، اجتماعی، سیاسی و... که برای شناخت

نمونه عینی و پروتوتیپ (پیش‌نمونه) ملت دموکراتیک، جنبش آپویی است. در جنبش آپویی بر اساس فکر و فلسفه رهبر آپو انسان‌های متعددی از جوامع مختلف و از چهارگوشه دنیا در کنار هم و با رفاقتی کم‌نظیر زندگی می‌کنند.

رهبر آپو می‌گوید: «**مدل ملت دموکراتیک به عنوان یک مدل چاره‌ساز، مناسبات اجتماعی‌ای که ملت دولتی آنرا کاملاً از هم گسیخته، مجدد دموکراتیزه نموده و هویت‌های متفاوت را سازش‌جو، صلح طلب، روادار و خوشبین می‌گرداند.** تحول‌یابی ملت دولتی به سوی ملت دموکراتیک، دستاوردهای عظیمی را با خود به همراه خواهد آورد. مدل ملت دموکراتیک قبل از هر چیز، ادراک‌های اجتماعی خشنونت‌بار را با یک آگاهی اجتماعی صحیح تلطیف نموده و انسانی می‌گردد (یعنی به انسان خدمند، باعطفه و دارای امپاتی یا احساس هم‌لی مبدل می‌کند).» (مانیفت تمدن دموکراتیک دوره پنجم جلدی صفحه 969)

در ملت دموکراتیک زندگی برمبنای چرا زیستن و چگونه زیستن است، یعنی زندگی کردن بامعيار و هدفمند است. مشارکت انسان‌ها با شناخت، اراده آزاد، وظیفه‌شناسی و مسئولیت‌پذیری است. در اینجا هدف ایجاد جامعه‌ای اخلاقی، سیاسی، دموکراتیک و اکولوژیک است که برمبنای اخلاقی بودن، آزادی اراده، نظارت و اتوکنترل معنا می‌یابد. سیرت و صورت یگانه‌اند و دورویی و نفاق وجود ندارد. انسان‌ها براساس معیارها و ارزش‌های انسانی و اجتماعی مشترک به صورت اراده‌مند

ژیله مو: رهبر آپو، زنان و جوانان را عهدهدار نقش پیشاہنگی در برساخت ملت دموکراتیک معرفی می کند؛ در حوزه های فکری و عملی مسئولیت جوانان در این پیشاہنگی چیست؟

رفیق مظلوم: نحوه زندگی انسان ها و جوامع براساس چگونگی شکل گیری فکر و اندیشه آنهاست، یعنی نوع نگاه، موضع گیری و برخورد با تمامی مسائل زندگی با سیستم فکری و جهان بینی انسان ها در ارتباط است. از این رو برای تغییر و تحول در زندگی، تغییر و تحول در ذهنیت و شکل گیری اندیشه لازم و ضروریست.

سیستم مدرنیته سرمایه داری علی رغم اینکه مدعی است دوران ایدئولوژی ها به سررسیده، اما با بمباران مداوم و مستمر ایدئولوژیک، سعی بر تسخیر اذهان افراد جامعه دارد و با ارائه فرم زندگی ای بر این اساس، جامعه را به بند کشانده و در راستای رسیدن به اهدافش جهت دهی می کند. برای این منظور به طور

درست و درک عمیق مسائل و چگونگی بجا آوردن آنها، آموزش و به طبع آن سازماندهی لازم و ضروری است. ملت دموکراتیک دارای ابعاد متعددی است از جمله؛ اقتصاد، سیاست، مدیریت، امنیت، خود دفاعی و ... که با آنها شکل گرفته و استحکام می یابد. بدون تردید شناخت درست این ابعاد و شکل دهی و تکوین آنها، نیازمند بینش و عملکرد صحیح است که آنهم با آموزش و سازماندهی مناسب ممکن می گردد. یعنی عملکرد آگاهانه و سازماندهی شده. از این رو هر کس لازم است به صورت مستمر و منظم در امر آموزش و سازماندهی شرکت کرده و مفاهیم زندگی اش را بر این اساس تعریف نماید، چرا که با آموزش و سازماندهی، نحوه و چگونگی مشارکت افراد در زندگی مشخص می گردد. در برساخت ملت دموکراتیک و ایجاد جامعه اخلاقی و سیاسی هیچ کس منفعل نبوده و نخواهد بود، بلکه هر کس مسئول و دارای وظیفه است، اما در این بین زنان و جوانان نقش مضاعفی بردوش دارند که آنهم پیشاہنگی است.

ضروری است. از این‌رو شناخت صحیح و درک عمیق فکر و فلسفه رهبر آپو جهت کسب شخصیت نو و نحوه زندگی نوین برمبنای فلسفه جایگزین، لازم و ضروری است. برای این منظور باید در پندار، گفتار و کردار، انقلاب صورت پذیرد. انقلاب یعنی دگرگونی ریشه‌ای که با مرمت، بازسازی، اصلاح و مفاهیمی از این دست تفاوت ماهوی دارد. فلذا جوانان لازم است هرگونه ارتباط و وابستگی‌ای که با سیستم مدرنیته سرمایه‌داری دارند (هرگونه وابستگی فکری، ذکری و عملی) را بدون هیچ ملاحظه و چشم پوشی‌ای قطع کنند. گام نهادن در این راه و رسیدن به مقصود، تنها با خواستن و طلب کردن میسر نخواهد شد، شرایط خاصی لازم است. نیازمند تصمیم

مستمر تحقیقات گسترده و عمیقی را انجام داده و با تثبیت نقاط ضعف و قوت افراد جامعه، دامهایش را پهن کرده و از تمام راه‌ها و با امکانات بیش از حدی که در اختیار دارد، استفاده می‌کند. هرچند این سیستم تک تک افراد جامعه را مورد هدف قرارداده و هیچ کس را از قلم نخواهد انداخت، اما برای زنان و جوانان به طور ویژه برنامه‌ریزی نموده و آنها را مورد هجوم قارمی دهد؛ زیرا می‌داند زنان و جوانان موتور حرکه جامعه بوده که با تحت کنترل درآوردن آنها، جامعه را به کنترل درخواهد آورد.

در سیستم مدرنیته دموکراتیک و ملت دموکراتیک زنان و جوانان جایگاه ویژه‌ای داشته و پیشاہنگان این سیستم هستند که برای

انقلاب یعنی دگرگونی ریشه‌ای که با مرمت، بازسازی، اصلاح و مفاهیمی از این دست تفاوت ماهوی دارد

قطاع، عزم و اراده راسخ و تلاش مستمر و جانکاه است.

بدون تردید در دنیای امروزین که مدرنیته سرمایه‌داری تا اعماق سلول‌ها و بافت‌های انسانی و اجتماعی نفوذ کرده است و هیچ عرصه‌ای از زندگی نیست که به آنجا یورش نبرده باشد، انقلاب شخصیتی و آفرینش زندگی نوین آسان نخواهد بود؛ اما غیرممکن نبوده و شدنی است. بنابراین با علم و آگاهی به واقعیات و دشواری‌های موجود و با ایمان به تحول و حقیقت دست یافتنی، باید رهرو این راه شد.

برای درک بهترمسئله و دریافت رهنمودهای لازمه در این باره، به قسمتی از تحلیلات

ایفای نقش پیشاہنگی و بجا آوردن وظایف، قبل از هرچیز نوسازی شخصیت و تحول نحوه زندگی برمبنای آن لازم و ضروریست که این نیز از طریق انقلاب ذهنیت و وجودان، انقلاب شخصیت و نحوه زندگی میسر خواهد شد. لازم است بدانیم و باور کنیم که سیستم مدرنیته سرمایه‌داری براساس فتح اذهان و حاکمیت ایدئولوژیک، شخصیت و شیوه‌ی زندگی دلخواه خویش را ایجاد نموده است که با این ذهنیت، شخصیت و نحوه زندگی، نه می‌توان در سیستم مدرنیته دموکراتیک و ملت دموکراتیک شرکت کرد، و نه می‌توان ادعای ایفای نقش پیشاہنگی در آن را داشت؛ فلذا شناخت درست شخصیت خویش، سیستم مدرنیته سرمایه‌داری و سیستم آلترناتیو آن

می باید آغاز نمود، بایستی زندگی ای که مدرنیته بسان یک زره بر تنت پوشانده را همانند درآوردن جامه‌ی جنون و دورانداختن آن، ترک کنی، از این زندگی متفرق گرددی و از آن دست بشویی. در صورت لزوم باید هر لحظه چنان که گویی استفراغ می‌کنی، دل و ذهن و جسم خویش را از این زندگی پاک کنی. حتی اگر زندگی مدرنیستی خود را همچون زیبارخ بی‌همتای جهان به تو عرضه نمود، باید آنچه در درون داری را استفراغ کنی و به وی پاسخ دهی. پرسش چه باید کرد را به گونه‌ای درهم تنیده با دو پرسش دیگر، با تقابلی به شکل عمل و کنشگری مستمر در برابر نظام، پاسخ خواهی داد. پاسخ به پرسش چه باید کرد، پراکتیک آگاهانه و سازماندهی شده است.»

رهبرآپو اشاره می‌کنم: رهبرآپو در دفاعیات پنج جلدی، در صفحه 917 در رابطه با وجود بعضی مسائل و راه حل‌های ممکن و چگونگی تغییر و تحول، سرفصلی با این عنوان آورده‌اند: «چگونه باید زیست، چه باید کرد و از کجا باید آغاز نمود؟».

«..... اولین پاسخ مشترکی که به پرسش‌های چگونه باید زیست، چه باید کرد و از کجا باید آغاز نمود، داده شود، می‌بایست از بطن نظام (سیستم مدرنیته سرمایه‌داری) و بر مبنای مخالفت با آن آغاز شود. اما از درون نظام به مخالفت با نظام پرداختن، مستلزم پیکارجویی در راه حقیقت است، آنهم در سطح فرزانگان کهن و به بهای آمادگی هر لحظه‌ای جهت مرگ. برای پاسخ پرسش چگونه باید زیست به صورت درهم تنیده با پاسخ پرسش از کجا

ریله مو ۳۳

نشریه ایندیکاتور سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

سرمایه‌داری با سیاست‌های ویژه، قابلیت‌ها و توانایی‌های جوانان را جهت‌دهی نموده و به خدمت اهدافش درمی‌آورد، اما سیستم مدرنیته دموکراتیک با شکوفا کردن قابلیت‌ها و فراهم کردن بستر لازم برای اجرای توانایی آنها، جوانان را در مصدر امور قرار می‌دهد.

سیستم مدرنیته سرمایه‌داری با ایدئولوژی افسونگرش، یعنی لیبرالیسم و با ارائه سبک زندگی‌ای بر مبنای لذت بردن، نه بر مبنای احتیاج و ضرورت، جوانان را مورد تهاجم نرم و سخت قرار داده و آنها را مسموم و بی‌حس می‌گرداند. این سیستم هیچ منفذی را در زندگی بدون تأثیر مخرب رها نکرده و تمام مراکز و عرصه‌های مادی و معنوی جامعه را جهت حصول نتیجه دلخواه و در راستای رسیدن به اهدافش سپاهشی کرده و بکار می‌برد. باید دانست و باور کرد که در این سیستم هیچ دانه‌ای بی‌دام نبوده و نخواهد بود. از این‌رو سادگی و خودفریبی است اگر کسی ادعا کند که از تأثیرات سیستم مدرنیته سرمایه‌داری مصون مانده باشد.

خطروناک‌ترین بعد مسئله، تأثیر مخرب سیستم مدرنیته سرمایه‌داری بر ذهنیت و شکل گیری سیستم فکری جوانان است. این تأثیر از راه‌ها و کانون‌های مختلف صورت می‌گیرد. از طریق محیط خانواده و تربیت خانوادگی، مدرسه و سیستم آموزش و پرورش، از طریق رسانه، کانون‌های هنری، فرهنگی، ورزشی و... این تأثیرات به صورت هدفمند، سازمند، تدریجی و مستمر انجام می‌گیرند. قوی‌ترین عرصه تأثیرگذاری، عرصه رسانه است که امروزه با تحول در سیستم‌های ارتباطی و اینترنت، دنیا و دنیاهای دیگری ایجاد کرده‌اند که به طور ریشه‌ای

ژیله مو: در عصری که سرمایه‌داری در کانون تمامی بحران‌ها می‌باشد، جوانان از اهداف استراتژیک آن هستند و وضعیتی بسیار بحرانی را می‌زیند؛ در بر ساخت ملت دموکراتیک، برای جوانان گذار از بحران و رسیدن به وضعیت نیروی پویایی که سیستم مدرنیته سرمایه‌داری را در هم بشکند و به پیشاہنگ بر ساخت جامعه‌ای آزاد مبدل شوند، چگونه عملی خواهد شد؟

رفیق مظلوم: ایجاد بحران و مدیریت کردن بحران جهت رسیدن به اهداف دلخواه، ماهیت سیستم مدرنیته سرمایه‌داری است. این سیستم جهت رسیدن به اهدافش جامعه را مهندسی نموده و به صورت ویژه سیاست‌هایی بر زنان و جوانان اعمال می‌کند. از این طریق سعی می‌کند با اعمال حاکمیت بر آنها کل جامعه را تحت کنترل درآورد.

سیستم مدرنیته سرمایه‌داری با تمامی امکاناتی که در اختیار دارد و از تمام مراکز و عرصه‌های آموزشی، علمی، دینی، عقیدتی، فرهنگی، ورزشی، هنری، کاری و...، جوانان را مورد هدف قرار داده و سعی بر ذوب همه جانبی آنها و به تسلیمیت کشاندن شان را دارد. بدون شک برای رسیدن به این هدف از هیچ اقدامی ابا نداشته و حد و مرزی نمی‌شناسد.

جوانان در هر سیستمی نیروی تأثیرگذار و در مواردی خاص نیز نیروی تعیین کننده رویدادها و مسائل زندگی هستند. از این‌رو هر سیستمی به صورت ویژه برای جوانان سیاست‌گذاری می‌کند. سیستم مدرنیته

شناخت صحیح سیستم آلترا ناتیو لازم است. یعنی لازم است که حقیقت رهبر آپو، فکر و اندیشه و راهکار چاره یابی شان را درک کنند و به طور فعال در سیستم مدرنیته دموکراتیک جای بگیرند. لازم است معیارهای رد و قبول شان را بر مبنای فلسفه جدید مشخص کنند، برای این منظور لازم است دنیای معرفتی و دایرة المعارف شان را بر مبنای تعریف و بازتعریف‌های رهبر آپو انجام دهنند. در پندار، گفتار و کردار، انقلابی ریشه‌ای انجام دهنند و براین اساس، به مشارکت و عملکرد آگاهانه و سازماندهی شده برسند. یعنی با آموزش لازم به آگاهی صحیح دست یافتن و بر مبنای سازماندهی اقدام کردن. از این طریق می‌توان از سیطره ایدئولوژیک و شیوه‌ی زندگی مدرنیته سرمایه‌داری رستگار شد.

بدون تردید به اشکال مختلف می‌توان به صورت فعال در سیستم مدرنیته دموکراتیک و جامعه‌ی اخلاقی و سیاسی جای گرفت و ایفای نقش کرد، اما بهترین شیوه مشارکت ملحق شدن به سازمان و صفوف گریلا است. به نظرم بهترین جواب در برابر سیاست‌های جنگ ویژه سیستم مدرنیته سرمایه‌داری ایفای نقش ملیتان آپویی و گریلای مدرنیته دموکراتیک است که با مشارکت مستقیم و ملحق شدن به صفوف گریلا میسر می‌گردد.

زیله‌مۇ: ممنون از اینکه در این مصاحبہ با ما همراه بودید.

رفیق مظلوم: ممنون سپاسگزارم.

معنا و فلسفه زندگی جوانان را تحت تأثیر قرار داده و در واقع شکل می‌دهند. جالب اینجاست که این دنیاهای را دنیای مجازی می‌نامند، اما این دنیای مجازی است که فلسفه زندگی و رژیم حقیقت شان را پایه‌ریزی کرده و شکل می‌دهد. و این یعنی انکار حقیقت و کشتن زندگی.

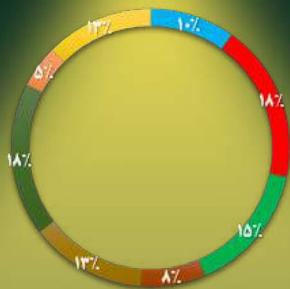
مشغله جوانان با دنیای مجازی و میزان سیرشان در این دنیا، موضوعی است جدی و خطیر است که بنیاد زندگی جامعه را تهدید می‌کند. سیستم مدرنیته سرمایه‌داری در این زمینه با تکیه بر مراکز غول‌پیکر تحقیقی-تفحصی استراتژیک و اندیشکده‌های بی‌شمار تولید ایده در راستای به برگی کشاندن جامعه و ایجاد بردگی نوین، در تقلای و تکاپویی مستمر است. پیشتر سیستم مدرنیته سرمایه‌داری با ترویج و اشاعه مواد مخدّر، خصوصاً مخدّرهای صنعتی و روان‌گردان‌ها، مشروبات الکلی، سکس و فحشا و از راههای مشابه دیگری، تلاش می‌کرد جوانان را مبتلا نموده و با ایجاد سیکل‌های معیوب احساس نیاز و عرضه، تشدید نیاز و عرضه بیشتر و قصّ علی‌هذا، جوانان را به دام انداخته، جهت‌دهی نموده و به کنترل درآورد. هرچند امروزه بازهم از این موارد استفاده می‌کنند، اما با ایجاد و گسترش اینترنت و دنیای مجازی و ایجاد مشغولیت جوانان در دنیای مجازی، و خامت اوضاع و گستره و عمق تخریبات قابل مقایسه با گذشته نیست.

پس در وهله اول و مقدم بر هرچیزی، لازم است که جوانان ماهیت سیستم مدرنیته سرمایه‌داری را بشناسند، این تهدید و خطیر را درک نمایند و جهت رستگار شدن از آن، اقدام فوری و قاطع انجام دهند. بریند از هرگونه ارتباط و وابستگی با این سیستم لازم، ضروری و حیاتی است. برای این منظور

حوضه، سعی نموده ایم با طرح سوالاتی به منظور دست یافتن به پاسخی که بتوان در حوضه معضلات اجتماعی، آزادی عمل-اراده و همچنین مسئله هویت فردی و اجتماعی به جزئیاتی حقیقی دست یابیم. تا که بتوان تحلیلی سالم و آسیب شناسانه به منظور رهیافت و نقطه آغازی برای گذار از این وضعیت بحرانی انجام داده باشیم.

در این شماره از ژیله مو با هدف دست یافتن به جزئیات و آماری در خصوص بکارگیری و تأثیرات شبکه‌های مجازی (شبکه‌های اجتماعی) به منظور تحلیل و بررسی آسیب‌شناسه در این حوضه، به شیوه‌ای غیرمستقیم با تعدادی از جوانان در صنف‌های مختلف شهری و روستایی با میانگین سنی ۲۱ سال نظرسنجی را انجام داده ایم. به دور از روش کلی و کلیشه‌ای آمارگیری در این

نمودار ۱-۱ در ارتباط با موضوعاتی بوده که دغدغه روزمره جوانان را در شبکه های مجازی به خود اختصاص می دهد.

نمودار ۱-۲ رویرو شدن و شناخت جامعه آماری از پیامدهای شبکه های مجازی

ریلهمو ۳۳

نشریه ایندیگنولوژیک سیاست، اجتماعی و فرهنگی

از آن تعبیر نشود، می‌توان گفت که از آغاز به هدف بهره‌کشی ساخته و پرداخته شد و سپس در بطن آن علیه آن (قدرت-دولت و انحصار کاپیتالیستی) از جانب آزادی خواهان و جنبش‌های انقلابی-اگر اندک نیز باشد- به کار گرفته شد و مورد استفاده قرار گرفت. هرچند بطوری پیوسته هدف هجمه‌های سیستم قرار داشتند اما تا به اکنون نیز در برده‌های زمانی مختلف و مکان‌های جدا ابراز موجودیت کرده و علیه ذهنیت در پشت پرده مهندسی و طرح‌بازی شبکه‌های دیجیتال و سایر حوزه‌های دیجیتال در مبارزه‌اند (با ابزارهایی که سیستم به انحصار خود درآورده، علیه سیستم مبارزه کردن). بطوری که دستگاه قدرت برای تمام و کمال به انحصار درآوردن آن به سود خود، نتوانسته آنان را به تمامی سرکوب کند. با توجه به وضعیت اعتراضی موجود علیه آن و همچنین از هم پاشیدگی سیستم از درون، پی‌می‌بریم که نخواهد توانست در این مبارزه برتری تمام یابد و برتری آن به گونه‌ای تماماً نسبی و مقطعی خواهد بود. به انحصار درآوردن علم و تولیدات علمی از جانب سیستم حاکمه کاپیتالیستی به منظور هژمونی قدرت و حاکمیت بر جوامع، تمام بسترها که از توان مبدل شدن به حوزه‌ای مثبت در پیشبرد و پیشرفت جامعه دارا بودند را وارونه کرده و به وضعیتی بسیار بحرانی و نقش‌افرین در ازدیاد و تشدید معضلات اجتماعی درآورده‌اند. «رسانه‌ها نیز به نوعی همانند دومین خرد تحلیلی، بر روی جامعه تأثیرگذارند. همان گونه که خرد تحلیلی به خودی خود نیک یا بد نیست، رسانه‌ها نیز به خودی خود، ابزاری ختی می‌باشند. همانند هر سلاحی، به کاربرنده‌اش نقش

آغاز هزاره سوم با عمومیت یافتن اینترنت و توسعه هرچه بیشتر دنیایی مجازی، موازی و در جهت مخالف دنیای حقیقی همراه بود. دنیایی که در رقابت با جامعه حقیقی در پی ریودن ذهن، هویت و عواطف افراد جامعه و محصور کردن آن در میان انبوهای از ۱۰ های دیجیتال به هدف بازدهی برای سود رسانیدن به سیستم هژمونیک کاپیتالیستی و دستگاه‌های قدرت-دولت، اکنون پیشتر این رقابت (بازی قدرت-سرمایه) است. در ابتدا اگر معضلات اجتماعی، همچو که رهبر آپو آن را «از میان بردن دینامیک جامعه» تعریف می‌کند نقطه عطف تحلیل خود قرار دهیم؛ می‌بینیم که معضلات اجتماعی موجود در بطن جامعه ریشه‌ای تاریخی داشته و اکنون نیز به اوج خود رسیده‌اند. معضلاتی در هم‌تینیده و پیچیده که برخلاف آشفتگی در ظاهر موضوع، از نظر انگیزه و هدف پشت پرده لایحل و دور از قدرت ادراک مانیست. رهبر آپو نیروی آغازگر معضلات اجتماعی را انحصار می‌داند. اگر کار انحصار «دچار ساختن اجتماعات به سقوط اخلاقی و ناتوانی در زمینه سیاست‌ورزی» باشد، آنگاه درک وضعیت موجود در تمام حوضه‌های مورد بحث قابل فهم‌تر خواهد بود. اطلاق نام شبکه‌های اجتماعی بر شبکه‌های بهشت ضد اجتماع، فریب‌کارانه بوده. رهبر آپو حوزه‌های اخلاق و سیاست را سنگبنای اساسی جامعه کمونال تعریف می‌کند؛ پس حوزه‌ای که به تمامی اخلاق زدایی و سیاست زدایی شده است نمی‌تواند اجتماعی باشد.

با پیشرفت علم و تولید در حوزه‌های دیجیتال، این حوزه نیز به مانند سایر حوزه‌ها در خدمت دستگاه قدرت درآمد. اگر به بدینی

خطرات نامحدود است. عصر انحصار مجازی نیز همانند سرمايه‌ی فاینانس تنها در جامعه‌ای می‌تواند وجود یابد که از ماهیتش خارج گردانده شده باشد. ظهور هر دو در یک دوره‌ی معین، امری اتفاقی نبوده و با همیگر مرتبط است. جامعه‌ای که دولت-ملت آن را از ماهیت خویش خارج نموده) جامعه‌ای که خویش را دولت-ملت می‌انگارد(و جامعه‌ای که رسانه‌ها اغوايش نموده‌اند، جامعه‌ای به تمام معنا شکست‌خورده است و از ویرانه‌های آن جوامع چیزهای دیگری ساخته می‌شود. شکی نیست که در نوعی عصر اجتماعی اینچنینی به سر می‌بریم.»

رهبر آپو به وضوح خطری که با آن مواجهیم را مورد بحث و تحلیل قرار داده و مارا از خطر نابودی که در پیش‌روست هوشیار می‌کند. امروزه رسانه‌های مجازی و در رأس آن‌ها شبکه‌های مجازی چون سلاхи در دست انحصار کاپیتالیستی علیه جامعه مورد استفاده قرار می‌گیرند. توان چاره‌یابی معضلات حیات حقیقی را به تمامی از جامعه گرفته و افراد جامعه را در انتزاع‌ها و تخیلات، به دور از واقعیت غرق کرده‌اند. مکانیزمی طراحی شده که نقش کاتالیزوری در هویت‌زدایی از فرد و جامعه دارد. دغدغه‌های تصنیعی جای دغدغه‌های واقعی را غصب کرده‌اند. دغدغه‌های اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و ... جای خود را به دغدغه‌های فردی و انتزاعی، چون میزان درآمد و راههای کسب درآمد(که بیشتر در ضدیت با منافع جامعه و طبیعت است)، جذابت‌های ظاهری(با توسل به عملیات‌های جراحی پلاستیک)، موقعیت طبقاتی فردی، میزان

را تعیین می‌نماید. نیروهای هژمونیک، همانگونه که همیشه دارای قوی‌ترین اسلحه‌ها بوده‌اند، نیروی حاکم بر اسلحه‌ی رسانه‌ها نیز می‌باشند. به سبب اینکه از رسانه‌ها همانند دومین خرد تحلیلی استفاده می‌کنند، در امر بی‌تأثیرسازی نیروی مقاومت جامعه، بسیار مؤثرند. با توسل به این اسلحه، جامعه‌ی مجازی ساخته می‌شود. جامعه‌ی مجازی، شکل دیگری از جامعه‌کشی است. می‌توان دولت-ملت را نیز یکی از اشکال جامعه‌کشی محسوب نمود. در هر دو شکل نیز جامعه را دچار خودباختگی می‌کنند و به یک ابزار قابل جهت‌دهی انحصار متحول می‌نمایند. همان‌گونه که ناچیزانگاری طبیعت اجتماعی بسیار خطرناک است، خارج سازی آن از ماهیت خویش نیز به معنای گشودن درهای جامعه به روی

خود است. می خواهد در تصنیعات مجازی زندگی کند و طبق میل در آرزوی دیگری بودن زندگی خود و شخصیت خود را تعریف کرده و با آن توهمنات زندگی کند. روزانه با افراد بی شماری طرف هستیم که با میل شبیه شدن به دیگری موقعیت اجتماعی، جنس، سن، مشخصات ظاهری، موقعیت شغلی، مکان زندگی، خصوصیات شخصیتی و... خود را مشخص می کند و با قابلیت تغییر لحظه‌ای در موقعیت‌های جدا می تواند

رفاه فردی (نه رفاه اجتماعی)، میزان مورد جلب توجه بودن، تقليد از جوامع کاپیتالیستی و بورژواها (که در تضاد با هویت ذاتی فرد و جامعه آراد است)، شبیه دیگری بودن (که می تواند شخصیتی سینمایی، ورزشی، مدل یا ... باشد) و ... داده اند. دغدغه هایی که فرد را از موقعیت اجتماعی، تاریخی، هویتی و ... خود گستته اند و از آن بیگانه کرده‌اند.

نمودار «میزان جالب توجه بودن موضوعات» در نظرسنجی ما نیز نشان از آن دارد که

شبکه‌های دیجیتال که خود با به نمایش گذاشتن تنازعاتی از زندگی کاپیتالیستی در قالب رسانه‌های تصویری مسبب ایجاد چنین وضعیتی از خود بیگانه است، خود را نیز به جایگاه آلترناتیو برای وضعیت موجود درآورده و از فرد خود باخته دعوت می کند
که غمی نیست

زن شود یا مرد، جوان یا پیر، فقیر یا که ثروتمند، جذاب با چشمان رنگی شبیه به فلان بازیگر، فوتbalیست یا مدل و

۵۷ درصد «در آرزوی زندگی مرفه سلبریتی‌ها بودن» حاکی از این واقعیت تلخ دارد که فرد در انکار خود (از هر نظر، اعم از ظاهر، موقعیت اجتماعی، موقعیت زندگی، هویت ملی، جغرافیای زندگی ...) در وضعیتی افسرده، بر تصاویر به خیال جذاب از طرز زندگی سلبریتی‌ها غبطه می خورد. در چنین وضعیتی فرد به خود انکاری، رد اطرافیان، رد باورداشت‌ها و ... در دنیای حقیقی دچار می گردد. همه را (به غیراز مسبب اساسی) مقصراً دانسته و به باد ناسزا می گیرد. شبکه‌های دیجیتال که خود با به نمایش گذاشتن تنازعاتی از زندگی کاپیتالیستی

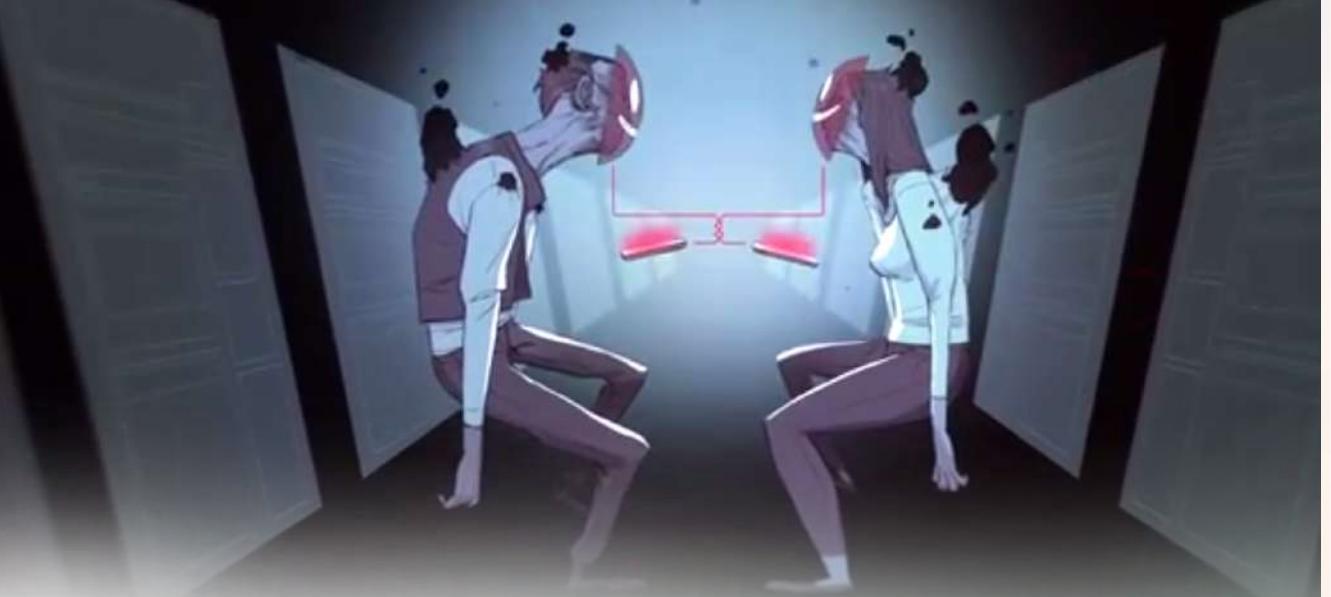
موضوعات جدی قابل توجه عموم نبوده و بیشتر مطالب ساختگی به منظور بهبود یابی وضعیت روحی (فردگرا است، اراده‌اش ضعیف گشته، امید به زندگی ندارد، خود به متابه‌ی هویت اجتماعی و تاریخی‌اش را نمی شناسد، به پوچی گراییده ...) که در اثر تخریبات و تهاجمات رژیم جنگ ویژه موجودیت آن زیر سوال برده شده و خود بودنش نیست انگاشته می شود، جلب توجه می کنند. با وجود آنکه ۶۴ درصد، موضوعات مورد بحث را به دور از واقعیت موجود در بطن جامعه حقیقی دانسته اند اما میانگین استفاده از آن ۶.۲ ساعت در شبانه روز است. این میانگین نشان از آن دارد که فرد از واقعیت بحرز است و ناآگاهانه در تلاش برای خودفریبی و کتمان راستی، بیرون از صفحه چند اینچی موبایل

شرکت‌دهنده‌گان ما اعم از زن و مرد مورد خشونت قرار گرفته‌اند و جالب است که خود آنها نیز چون ابزاری برای خشونت متقابل بدون آنکه خود آگاه باشند، مورد سواستفاده واقع شده‌اند. فضایی پر از تشن و پرخاش، که همه در آن هم قربانی و هم ضد قربانی‌اند. تولید انسانی تنها و افسرده که مدام در خواهش و تمای مورد جلب توجه واقع شدن و دیده شدن است. **زن_مرد روزانه طبق فروش روز صنعت مد ظاهر خود را می‌آراید، طبق خواسته بازار روز مد از نوی پاتا به موی سر خود را آرایش می‌دهد، خود را چاق، لاغر، عضلانی و با لباس‌های گاه تنگ، گشاد، پاره و ... به نمایش می‌گذارد.**

انسانی که در دنیای حقیقی تنها، افسرده و خودباخته است، شبکه‌های اجتماعی در حکم آلتراستیو وضعیت موجود (که خود چنین به افراد القا کرده‌اند) درآمده و با اعتماد به نفسی تصنیعی در پی دوست‌یابی و افزایش فال‌ورهایش است. بهمنظور هرچه باشکوه‌تر نشان دادن این محفل مثلاً اجتماعی انتزاعی، تمام امکانات تکنیکی و دیجیتالی را در دسترس همگان قرار داده شده است.

در عصر دیجیتال تمام جذابیت‌های بصری، ظاهری گشته و تهی از محتوا می‌باشند. تصاویری که غایز افراد

در قالب رسانه‌های تصویری مسبب ایجاد چنین وضعیتی از خود بیگانه است، خود را نیز به جایگاه آلتراستیو برای وضعیت موجود درآورده و از فرد خودباخته دعوت می‌کند که غمی نیست، در این دنیای تصنیعی-برساخته امیال فردی و بهشدت ضdagتماعی- می‌توان آنگونه که دلت می‌خواهد زندگی کنی و نتیجه آن است که اکنون با آن مواجه‌ایم. فضایی آغشته به بحران که در آن هر شخصی ابژایست برای تبلیغات و بازدهی سود برای انحصارات سرمایه‌داری. هر فردی ابزاری است که ناخواسته تبلیغ ایدیولوژی سرمایه‌داری را می‌کند و چون عروسکی خیمه‌شب‌بازی به بازی گرفته شده است. ناخودآگاه علیه جامعه قد علم کرده و با آن و سایر بنیان‌های اخلاقی و سیاسی‌اش در جنگ است. تنها درصد «استفاده از هویت واقعی» در شبکه‌های مجازی صحت این امر را تأیید کرده و می‌گوید که بیشتر از یک سوم افراد جامعه (به دلایل گوناگون) مستقیماً از هویت واقعی خود در فراراند و با هویت جعلی فعالیت می‌کنند. این وضعیت ناشی از ترس است، ترسی که ملیت‌گرایی، مذهب‌گرایی، جنسیت‌گرایی و فرد‌گرایی مدرنیته‌ی کاپیتالیستی ایجاد کرده. ترس و وحشت از فضای به شدت تحت تأثیر ذهنیت مردانه و خشونت‌بار که فرد خود را در امنیت ندیده و مداوماً منتظر حمله از جانب همگان است. ترس از سرزنش و مورد شوکی واقع شدن به دلیل ظاهری که ممکن است زیبا پنداشته نشود. ترس از سخن گفتن به زبان مادری و از هویت خود که از طرف همگان انکار یا آنکه بی‌ارزش تلقی می‌شود و بسیاراند دلایلی که مسبب خودباختگی و شکست روحی و روانی فرد است. ۹۲ درصد

بیشتر انسان‌ها به همدیگر در عصر ما ریشه در تلاش برای هموزن‌سازی و آسمیلاسیون جوامع از طرف انحصار کاپیتالیستی دارد. در بسیاری از شرکت‌های رسانه‌ای و پلتفرم‌های دنیای مجازی بسیاراند آن‌دسته از طراحان، مهندسان و مدیرانی که اکنون به عمق فاجعه پی‌برده‌اند و در پی فاش‌کردن نقشه این رسانه‌های دیجیتال دارند. آنها از مدینه فاضله‌ای حرف می‌زنند که اکنون دست‌وپیایی بیش نیست. اتصال آنلاین اکنون به بایدی مبدل شده که دوری از آن غیر ممکن گشته و به سطح اعتیاد رسیده است. الگوریتم‌هایی طراحی شده که به منظور کنترل هرچه بیشتر بر افراد کار می‌کنند. در ابتدا با هدف گرفتن سلایق شخصی و تشخیص آنها، برای خود مقبولیت کسب می‌کنند. بطوری که وقتی یک فرد در جست‌وجوی مطلبی در اکسپلورر می‌باشد با پیشنهادهایی از طرف هوش مصنوعی مواجه است که طبق سلایق فرد اسلامیدها ردیف‌چینی کرده و این امر باعث هرچه حیران ماندن و وابسته شدن فرد بدان است. الگوریتم طبق داده‌هایی که فرد به اشتراک گذاشته به دنبال روزنها است که او را بهتر بشناسد و سلایق و علایقش

را (همان غریزه‌ای که از طرف رژیم جنگ ویژه از معنا گسته و به ابزاری برای کنترل بر فرد و جامعه به کاربرده می‌شود) تحریک کرده و انگیزه ابزار و کالاشدگی را در فرد برمی‌انگیزد. بطوری که فرد مدام در تلاش است خود را به نحو احسن در ویترین نمایش محصولات کاپیتالیستی عرضه کند. نرم‌افزارهای ویرایش عکس و فیلم (سایر فیلترها و ...) همه بدین منظور طراحی شده‌اند. فیلتر (استانداردهای غیر طبیعی زیبایی) خودفریبی و دگرفربی است که میل به تغییرات غیر طبیعی را در ظاهر افزایش می‌دهد. حربه‌ای ارزان به منظور رسیدن به ظاهر دلخواه (ظاهر همان بازیگر فلان سریال تلویزیونی که در ویترین نمایشی روز در صدر تقاضا قرار گرفته) و تنها بدینجا ختم نشده و در صنعت پزشکی نیز برای ممکن کردن غیرممکن‌ها با انواع جراحی‌های زیبایی افراد بسیاری از جامعه را به یک شکل درآورده‌اند. فرمی ثابت طبق مدد روز که همگان اعم از زن و مرد به منظور بالابردن اعتماد به نفس خود به جیب سرماهی‌داری پول ریخته و به جایگاه مانکنی برای تبلیغ محصولات آن درآمده‌اند. تشابه ظاهری هرچه

که در زیر بمبانی از شایعات مجازی باشیم. سیستمی که اطلاعات غلط را مداوماً به ذهن و احساسات افراد تزریق می‌کند. این سیستم بدان آگاه است که اطلاعات غلط بیشتر سودساز می‌باشند؛ چون خود چنین می‌خواهد. می‌توان گفت مدلی تجاری از اطلاعات غلط به منظور کسب سود طراحی شده است. باید بدانیم هوش مصنوعی نیز توان تمایز دادن راست یا دروغ بودن اطلاعات نشر شده در رسانه‌ها را از هم ندارد و نخواهد داشت، چون فاقد بعد اخلاقی (و جدان جمعی) می‌باشد. پس سیل عظیمی از دروغ‌های تماماً مهندسی شده در رسانه‌های دیجیتال جاری

را شناسایی کند. سپس طبق داده‌های دست یافته، دست به کار شده و کنترل امور را به دست می‌گیرد. وقتی فرد در یوتیوب یا سایر پلتفرم‌های دیگر در اکسپلورر به دنبال سرج موضوعی به تماشای پیشنهادهای ردیف‌چینی شده کشیده می‌شود، گاه ساعتها در آن محصور مانده و ناخواسته به پرسه‌زنی‌های طولانی در میان مطالب از پیش تعین شده کشیده می‌شود. موتور سرج گوگل نیز با الگوریتمی مشابه و بسیار پیشرفته‌تر که طبق جغرافیای محل زندگی فرد مطالب را عرضه می‌کند و به منظور جلب توجه کردن مسابقه می‌دهد، بزرگ‌ترین کمپانی‌ای تبلیغاتی بوده و در جهت‌دهی افکار عموم نقشی اساسی را عهده‌دار است.

جاستین روسستین از مهندسان طراح فیسبوک و گوگل و طراح دکمه لایک در فیسبوک، می‌گوید که: «توجه ما به مثابه محصول به تبلیغات فروخته می‌شود». روسستین از انگیزه طراحی دکمه لایک نیز چنین می‌گوید: «هدف از طراحی دکمه لایک پخش انرژی مثبت در دنیا بود، ولی امروز شاهد افسردگی نوجوانان به دلیل نگرفتن لایک هستیم». کسانی که خود بخشی از مدیران و طراحان شبکه‌های دیجیتال بوده‌اند اکنون اعتراف می‌کنند خود آنها نیز تحت کنترل ابداعات خود درآمده‌اند. می‌توان گفت نوعی مهندسی برای جهت‌دهی توجه همگان به سمتی که عده‌ای خواهان آن‌اند در جریان است و خود مدیران و طراحان این رسانه‌ها ابزاری برای اهدافی بزرگ‌تراند. بحران‌های دنیای حقیقی انسان‌ها و اخبار ناخوشایند، تمایل به اطلاعات حقیقی را کم کرده و دوری از واقعیات دنیای حقیقی باعث گشته

است و رسانه‌های دیجیتال به مکانی برای بدینی، توهمندی و پوچانگاری مبدل شده‌اند. طوری که بیشتر مشترکان نیز از آن آگاه‌اند اما توان مقابله با آن را ندارند و خود به بخشی از آن درآمده‌اند. چون قربانگاهی که با اندک اندک درجه حرارت آب را بالا بردن توان جهیدن و بیرون آمدن را از آن گرفته باشند. در عصر رسانه‌ها جوامع و بخصوص نوجوانان و جوانان به کنترل یک سری الگوریتم‌های طراحی شده از طرف انحصار کاپیتلالیستی و دستگاه قدرت_دولت

جوان و زنانی پیشاہنگی انقلاب «زن زندگی آزادی» را بر دوش گرفته بود که تا قبل از روزهای پرشور انقلاب گرفتار معضل مورد بحث بودند. با توجه به این خصوصیت ذاتی جوانی، که جوان مداوم در جستجوی کشف راه های نزدیکتر به حقیقت برای رسیدن به حیات آزاد است؛ در نتیجه جستجوی رهیافتی برای خروج از کائوس گریبان‌گیر حیات اجتماعی، پیشاہنگی مترقبه‌ترین انقلاب عصر ما را بعهده گرفت. در روزهای انقلاب وضعیت موجود بر عکس شده و این جوانان بودند که برای خدمت‌رسانی به انقلاب از شبکه‌های مجازی علیه دیکتاتور و دستگاه سرکوب‌اش استفاده می‌کردند. پس می‌توان گفت دغدغه‌هایی بسیار جدی‌تر وجود دارند که سعی برآن است با توصل بر حریه‌های دیجیتال مخفی نگهداشته شوند. چون حفاظت از منافع سیستم برآن است. باید این پرده دروغ را پاره کرد و حقیقت را برهمنگان آشکار کرد. این وظیفه بر دوش ما زنان و جوانان است. باید دانست که «حیات اشتباہ آمیز را نمی‌توان صحیح زیست» و با اعتقاد و ایمان به این گفته رهبر آپو که «حقیقت عشق است و عشق حیات آزاد» در بر ساخت آن گام‌هایی با عظمی راسخ و اراده‌ای پولادین برداریم و به آن جامه عمل بپوشانیم.

درآمدہ‌اند. هدف از این الگوریتم‌ها تبدیل کردن انسان به ابزاری برای بازدهی و سود بیشتر برای انحصار کاپیتالیستی است.

سخن آخر می‌توان گفت که آگاهی از وضعیت موجود و خطراتی که گریبان‌گیرما هستند مهم بوده اما این خود کافی نیست. با ابزارهای سیستم (که هدف از طراحی و شیوه‌کاری آنها را تا حدودی مورد بررسی قرار دادیم) علیه آن مبارزه کردن، مستلزم شناخت و توان فکری و عملی می‌باشد. هر جوانی با علم به اینکه از این وضعیت بحرانی شناخت دارد و از آلت‌راتناتیوی دموکراتیک برخوردار است می‌تواند به توان و انرژی بالفعل برهمزدن اهداف انحصار کاپیتالیستی و رژیم جنگویی‌زه آن مبدل شود. شناخت و دستیابی به نیروی راستین جوانی و درک موقعیت و جایگاه پیشاہنگی خود در سایر حوزه‌ها، اراده مقابله، مقاومت و مبارزه با وضعیت موجود را به ما می‌دهد. ما جوانان باید موضع خود را روشن ساخته و دارای گاره دفاعی در برابر سایر تهاجمات باشیم. در تنازعات و تخيالات تصنیعی دور از باور گرفتار نگردیم و گسست و بیگانه‌شدن با دنیای حقیقی را از بین ببریم. خیال بر ساخت جهانی دموکراتیک را در افکار و احساس خود بپرورانیم و برای عملی کردن آن در تلاشی بی وقفه باشیم. در ایران و شرق کورستان نیز نسل

ایلام

ایلام یکی از شهر های بزرگ و میهن دوست شرق کوردستان می باشد که دارای تاریخی هزاران ساله بوده، و قدمت آن به قبل از میلاد مسیح و سومریان نیز می رسد. در این مناطق خلق کاسی ها بیشتر در لرستان و کرمانشان امروزی، در همسایگی هوری و اورارتون های زیستند. شهر ایلام امروزه دارای جمعیت ۳۰۰ هزار نفری می باشد و اکثر ابه گویش کلهری، صحبت می کنند.

پایتخت ایلام شوش بوده که در زبان عبری به معنی سرزمین های مرتفع است، برخی معتقدند که عیلام کولونی سومرو بابل بوده و برخی نیز آن را تمدن و سرزمینی مستقل می دانند. کوروش هخامنشی به حکمرانی آن ها پایان داد و ضمیمه ی امپراتوری هخامنشی شده است. ایلام باستان، علاوه بر خوزستان و بوشهر، مناطقی از شرق کُردستان نظیر ایلام امروزین (معروف به عروس زاگرس) (لرستان، بختیاری و یاسوج رانیز دربر می گیرد.

عیلام در عهد اشکانیان به ساتراپ الیمایید شهرت داشته است. عیلامیان ایزد بانوانی همچون پیونی کر (معادل ایشتار)، کری ریشا و پارتی را پرستش می کرده اند و مار را حیوانی مقدس شمرده اند. در ادوار بعدی، نظام خدایان مرد نظری هوم بان، ناهونته (خدای خورشید)، اینشوشیناک (ایزد نگهبان شوش) و شیموت برقرار گردید.

ایلام مدام یکی از شهرهای دارای فرهنگ مقاومتگرا و همچنین پیوند خورده با زندگی اجتماعی و کومنیان بوده، در طول تاریخ در برابر هجوم سومریان، بابلیان و آشوریان، هخامنشیان، صفویان و عثمانی ها تا پهلوی و جمهوری اسلامی در برابر هجوم فیزیکی و هویتی از خود مقاومت نشان داده اند.

با سرب آوردن جنبش آپوی و همچنین بعد از توطئه بین‌المللی در برابر رهبر آپو، خط مقاومت تازه‌ای در زنان و جوانان شکل گرفت و با پیشاهنگی آنان مسیر کوهستان‌های آزاد را برای تحقق زندگی آزاد دربر گرفتند. ایلام یکی از مناطق شرق کورdestan می‌باشد که مدام در برابر اشغالگران سرزمین پیشاهنگی نموده است.

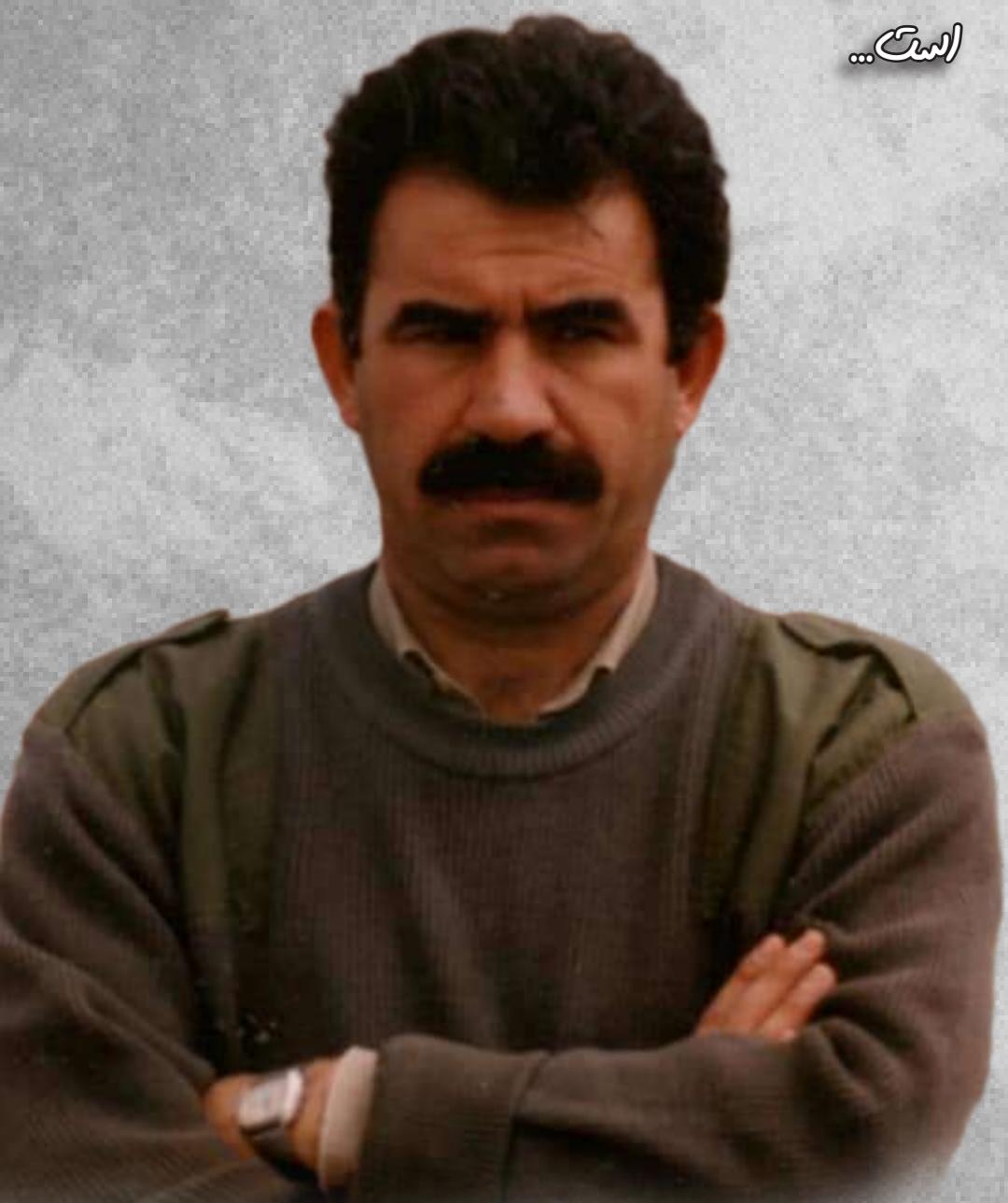
در انقلاب زن زندگی آزادی بیشتر شهرهای این منطقه همچون آبدانان، مهران، ایوان... نقش رویکردی رادیکال را از خود نشان دادند. و شهدای گرانقدری را در راه آزادی تقدیم نمودند.

بىرىخ نىرسىران بە تو

آبھاراھم قفل ورۇنگىزارىخ كىردە اندر
اھاڭلۇانك تو، كلىيد تىعام دەھارى بىستە

(اسى...)

DÎROKA KU NAYÊ TUNE KIRIN

AFRODÎT

■ VIYAN PEYMAN

AFRODÎT di mîtolojîya yunananda wek xwedawenda evîn tê nasîn. Heman demê mirov peyv bi peyv dikare afrodît pênase jî bike. Di Grêkan de AFR bi zimanê kurdî tê wateya kef' e. Yanî dibe-jîn kû Afrodît bi kefêne behre çebuye. Ji ber wê ew qas bedev û xweşike. Lê mirov wek naw bi zimanê kurdî hîn devlementir ji bike AF (AV), RO, DÎT yanî dibe av ro dîtiye. Ew rasttîya kefê behre mirov wisa dayne berçavan. Her wiha Afrodît wek sembola bedevî û xweşîkiya jine tê nasîn. Di fikir û mejîye xwede afrodît her azad dîjî û her wisa jî dimîne.

Dî seride penaseya jin kirin û role wê ya cîvakî mirov di jîyana rast de dikare dîyarde bike. ew mijar tenê ji bo taybet-mendîye biyolojîk û statûya wê cîvakî nayê bi nav kirin. Wek hebun peyva jin pir gîrînge û wek ciwak û ciwan em çiqas zanebûna peyva jin dane? Ger li gor wê rastî nezî jin buyîn hebe mirov dikare jîn pênase bike û wata li ser bar bike. Dîsa qasî kû mirov jîne pênase bike ancax dikare zilam jî pênase bike. Heman deme bi rîya zilam em nikarin jin û jîyan pênase bikin. Hebuna jin a xwezayî cîhek xwê a nawêndî heye. Rasttîya cîvakî ya heyî û jîyana şaş wan rasttîyana baş tîne berçavan. Tîştên kû di wê warîde em dikarin bejin kû jîyana

kû em niha têdane ew rastîya çiqas dîbînîn ango nabînîn yan jî çawêne me çiqas hatîye kor kirin?

*Li gor wê rastî em binerin
di naw civaka xwezayîde
herî peşda jin û keda*

wê hebu.

Piştî demên direj şun-

datir zilam xwe bi darê

zorî tîne

peş. Ew bi

rîya hêza

fîzîkî rê bi

peşketina necîr-

wantî zemînê wê tê

avêtin. Berîya mîladê

4.000 ande dikeve peş û

cîvaka Sûmeran wê zilam û

îqtidar di asta zîrwedê xwe ferz

dike. Bi taybetî hin karen kû bi

hêza qaba tê xwestin û şixulandin zi-

lam ji malê yanî ji ciwakê xwedawendan

dûr dixe û zilam her mîlîde ser civakê

tê serwer kirin. ji ber wê yekî

otorîteyabihêz a despekê li ser jin

kirin tiştekî tesadûfî nîne. Jin di cî-

vakêde hêz û pêşengekî xwezayîye.

Dayika ciwak û hêze wê desteserkirn, ji bo zilam wat-

eyekî wê pir stretejîk heye.

Dîroka Sûmeran wê mirov pir

baş dîbîne kû ew rastî çikas

pîstrast dibe. Bi peşvaçuyîna

Sûmer rahîban hedî hedî

xwedawend tesira xwe winda

dike. Bi afrodît wê Nînhursag

û Înanna jî gîrîngîya xwe

winda dike. Ev yek ger

baş were femkirin

pewêstîya dîroka

Sûmeran bi kûr we

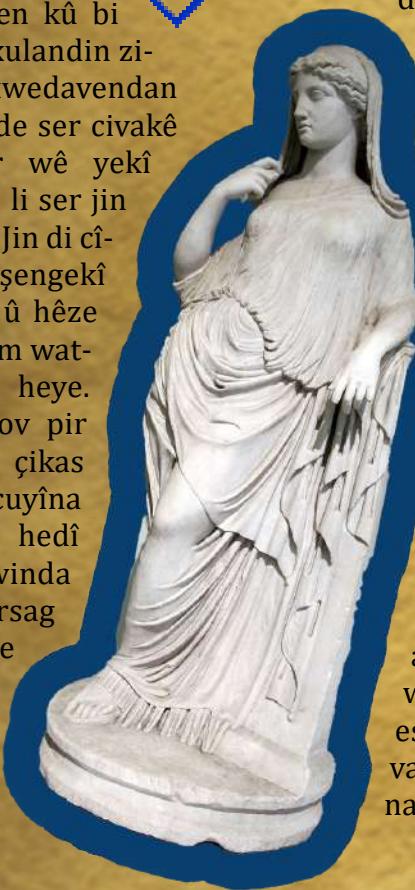
lêkolîn kirin heye. Hem alîye zîhnîyeta zilam a xwe bi zorî ferz dike û devlet-buyîne avadike dike Sûmer Rahîbin.

Kolebuyîna jin, wek cins cihêkî be statû hatiye hêstin. Di wê warîde jin hatiye girtin zimane wê û deve wê hatiye girtin. Mînaka herî ber bi çav Havva û Adem da jî ew rastî heye. Havva hem

adem dixe gunehî hem jî ji parsûya adem çebuye. Nakokîyên kû li wêdere heye ewe kû Havva cihe gunehkâr daye. Heman deme bi wê cihe de zemîna koletîye û deshilatdariya zilam pêşva diçe. Di wê mijarêda kolebuyîna cins bi avayekî şîlo alîye zilam re tê peşxistin.

Kapîtalîzm dema bu sîstemêkî hakîm şundatir tovên xwedawendan a dawî pîrebokan bi avayekî bikaribe cîwakbuyîn tasfiye bike necîrvantîye pîrebokan kiriye. Bin nawe sloganê neçîra pîrebokan da jinen kû pêşeroj û paşeroje civakê bun bi avayekî zîndî hatin şewitandin. Bi wê aqla serdest û hegemon hafizayê civak da pêşeroj û paşeroj nahêlê ew jinen pîroz hatin

Bi peşvaçuyîna Sûmer rahîban hedî hedî xwedawend tesira xwe inda dike

qatil kirin. Hegemonya ya xwe li ser jine û ciwakê ferz bike şewitandina wan pîrebokan dibe sersebeba koletîye jinê. Bi wê sistemera giredayî aqle zilam, aqlê jine a bi hêstên netevî wa giredayî her tim "kem" dîtîye û wêya dixwaze bike karektere jine. Ji Afrodît heya Havva ev operasyonê li ser jine hat kîrin û hînajî tê kîrin.

Hîn mijara da mirov wan operasyona dikare bi nav bike;

1) Jin koleya male hatîye kîrin. Wê pêvajode jin bi avayekî hov hatîye serkut kîrin, tecavuz, heqaret û qatlîam kîrin. Hem dibe mulke esasî ya zilam hem jî dibe makînaya zarok anîne. Berdewamîya zilam hetim bi zarok anînra dikare bike. Rûye xwe bîle vekîrî helîştin mijarekî namusî a bingehîn dibe.

2) Amurekî cinsele. Wê mijarê de jin her tim mirinera rûb rûye. Ger wê mijareda nerazîbun jî nişan bide zilam bi awayîkî destdirêjî bersiv dide û zorî li ser jin dike.

3) Kedkarê male ê heya davîye. Hemu karan dike. Rûxme wê her kem tê dîtîn. Dîsa mile aborîde jin pêwîste esas be girtin. Lê zilam wê aborîjî deste jin digre û dixe hîzmeta sermaye û iqtîdar.

4) Metayekî pir zirave. Marks dibeje qralîçeya metayan pere ye le rol rojemeya îrode buye rola jine.

Kralîçeya metayan dibe jin bixwe. Ji bo hemu amuren sistêma modernîte ya kapîtalîst tê karanîn.

Mirov dikare hîn zêdetir jî wan buyer-an weke u maddeyan zede bike. Le bele em dema xwedawendan meyze dikin û dîroka zilam ra tînîn gel hev bi rastîjî nirxen mezin a civake her tim erişen hovanera hatîye rûb rû maye. Xwedawenda evine AFRODÎT jî wek xwedawendê dîtîr her hafizaye ciwak maye û buye çîrokên ber lêvên dayikên axê pîroz a Kurdistan. Ger bi pîrozîya xwedawenda evine AFRODÎT jîyanê kî bedev û xweşik hebe ew jîyan te jîtîn. Le jîyanekî bi evine sexte bi azadîye sexte re hatîye helîştin ew jîyan naye jîyîn. Jin û ciwan bi bedevîya afrodît xwe bisperin jîyana bedevîya Kurd û Kurdistan.

PÊŞENGÊN BERXWEDAN

SERHILDAN KURDO

Ji bo gelek, netewek di bin pencên qirkirina şaristaniya navendî de maye û ji rastiya xwe hatiye dûrxistin û ji rê ya xwe ya heqîqetê hatiye derxistin, rê ya xwe ditîn û ketina rê, ya giring û serek-eye. Ji bo Gelê Kûrd jî ev yek derbasdare. Gelê Kûrd çawa û bi ci şêwazê hatiye manîpûlekîrin ji rastiya xwe çawa hatiye derxistin zanîn girînge. Bi şaristaniya navendî ya desthilatparêz-dewlet-parêz ve Kûrd ji tevahî nirx û xisletê xwe yê dîrokî, çandî, exlaqî, cîvakî hwd hatîye dûrxistin. Gelê kû wek Gelê Kûrd di miriv de cîvakkûn avakirîye û mirovahîbûnê pêşxistiye daye ji bîr kirin û di nav pelên dîrokê de hatiye wendakirin. Gelê kûrd bî wayî ji xisletên xwe yên demokratîk, komûnal, exlaqî û polîtîk yên kû cîvak û mirovahîyê pêş dixe, mezin dike û manewîyata cîvakê xwedî û têr dike re, bêpar hatiye heştin. Bi taybetî di serdemâ modernîteya kapîtalîst de bi destê netewe dewletan li ser cîvaka Kûrd bi armanca tûnekirina hemû nirx û xisletên mirovahîyê

qirkirinek çandî, exlaqî, dîrokî û fîzîkî hat meşandin. Di encama kiryar û qirkirinê dijwar ên Kûrd pê re rû bi rû ma de; rastî û heqîqeta xwe ya dîrokî li hêlek êdî navê xwe jî nedianî ser ziman.

Bê gûman li hember kiryarê qirkirin û metîngehî berxwedan, serhildan çêbibin jî, bi encamek tepisandin, pelçiqandin û tûnekirinê ve rû bi rû di ma. Bi avabûna qirker-metînger tc yê ve li hemî beşen Kûrdîstanê, her dewlet beşa kû li ser metîngehî dimeşand de bê sînor û bê hesap her tişt lir ser Gelê Kûrd û axa Kûrdîstanê rewa ditîtin û pêk dianîn. Ji bo qirkirina Gelê Kûrd û dagirkirina axa Kûrdîstanê bii her awayî kiryarê dermirovî meşandin. Encam serhildanan Kûrd bi erdê re dibûn yek û bindiketin.

Di dem û wextek bi vî rengî de kû Kûrd xwe ji mirinê re razandibûn de derketina Rêber APO û PKK, ji bo Kûrdan bû mîladek û serberjêr çûyina xwe da rawestandin. Pêl bi pêl vegera cewhera xwe û li ser koka xwe; bi jiyan û têkoşînek bêhemarpa, bi lehengî

û berxwedaniyê destanî ve pêkhat. Mîlada kû di pêşengtiya Rêber APO û PKK pêkhat ji bo bi encam nebe dewleta faşîst-qirker bi sedan komplot, leyîstok, fen û fût pekanî. Cuntaya 12 ilona 1982 an jî yek ji vê û ya despêkê bû. Bê gûman ev înqilaba eskerî ne li hember hikûmeta heyî li hember hêzên şoreshger û bi taybetî li hember vejîna Kûrd a kû di pêşengtiya PKK de çêdibe

APO da bû avakirin, bi kadroyên Partiyê re li Kûrdîstanê pêl bi pêl mezin bibû. Li zindan û işkencexaneyê metîngerîyê de gîhîst lütkeyê. İşkencexaneyê metîngehîyê de faşîzm ji bo Vejîna Kûrd bide rawestandin û Partiyê di zaindanê de teslîm bigre, tasfiye bike, tişta kû nekiribû nemabû. Li dervayê PKK tevahî rêexistin teslîmîyetê qebûlkiribûn û ji bê rûmetiyê re serî tewandibûn.

*14 Tirmehê di diroka
partiya me û Gelê me de
di milê siyasî,cîvakî,çandî,
eskerî û rêexistinî de şoresh
dayê avakirin û şoresha
fîkr û hest di vê çalekiyê
de pêşketiyê.*

Lê di şexsê pêşengên partiyê de berxwedanî gîhîst lütkeyê û zafer bidest xist. Di şert û mercen herî zihmet de dinavenda dijmin de, dijmin bi binxistinek dîrokî re rû bi rû heşt. Berxwedaniya zindana Amedê sembola xwe ji çalekîya rojiya mirinê ya mezin a 14 Tirmehê digre. 21 adarê Mazlûm DOXAN çirûska vê berxwedanê pêxist, **bi çaran ev çirûsk gûr bû bi berxwedêrên 14 Tirmehê ve ev agirê berxwedanê têkoşîna azadiya Kûrdîstanê de bû jêdera hemû berxwedanî û serkeftinan.** Hemî berxwedanên pîştî 14 Tirmehê pêşketine bingeha xwe, hêza xweji vê berxwedaniya efsunî digrin. Berxwedaniya zindana Amedê tenê dijmin di aliyê îdeoljik de binnexist diheman demê de pêvajoyek nû hem di diroka kûrdîstanê de hem jî rojhilata navîn û cîhanê da despekîrin. Çalekiya rojiya mirinê ya mezin a 14 Tirmehê di heman demê de şerê îdeolojik, îradî û baweriyê bû kû hêviyê gel yê azadiyê û peşeroja Partiyê da diyarkîrin. Hevalen kû va çalekiyan bi serkeftî pêkanîn di zanebûn û kûrbûna dîrokek nû didin despêkirinê de bû. Ji ber PKK di Kûrdîstanê de fikrek, îdeoloji û jiyanek

re pêkhat. Bi deh hezaran kes hatin girtin û avêtin işkencexaneyan û zindanan. Bi armanca tûnekirin û teslîm girtinê işkence û kiryarên dermirovî yên kû nayê bîra mirov, kelî bi kelî li ser şoreshgerên rûmeta mirovahî diparast dihat meşandin. Hemû hesabên qirk-er-metîngoran zindana amedê de PKK teslîm girtin bi vê re tasfiye kirin bû. Lê hesabek nekiribûn ev jî; ne Rêber APO rîberek klasîk Kûrd bû ne PKK dişibîya tevgerên nîjadperest yên Kûrdî ne jî mîlîtanê wî dişibîyan kesên dîtir. Bîr, bawer, îrade, hismendî û rihê kû Rêber

nû bû û bû hêvîyek ji dirok ji nû ve zindî kir. 14 Tirmehê di diroka partiya me û Gelê me de di milê siyâşî,cîvakî,çandî, eskerî û rêxistinî de şoreş dayê avakirin û şoreşa fîkr û hest di vê çalekiyê de pêşketiyê. Li Kûrdîstanê diyar bû kû serkeftin encax vê rih û tarzê di şexsê va şerker û şervanên heqîqetê de pêk werê. Ev rihê şoreşa Kûrdîstan û tarzê wê ye. Şoreşa Kûrdîstanê şoreşek zihmetiyê xwe pir zêde ne û li gor pir kesan jî ev şoreş ji ber van zihmetiyan çenabe. Di welatek wek Kûrdîstanê kû bûye çar perçê û hemû hêzen metinger yên cihanê li ser hegemonya ya xwe avakirine de şoreş pêkanîn pir dijware. Di şert û mercên zindanê yê herî zihmet de li hember ev dijminê elçax ,faşîst û hov şoreşgerti kirin,têkoşîn pêşxistin û encam girtin vê dijwari û zihmetiya li kûrdîstanê bê watekir, bû ronahiya serxwebûna Kûrdistanê. Ger îradeya berxwederên 14 Tirmehê li kûderê be li wir tû kesek ji bo şert û mercên zihmet nikre bibêje peşketin çenabe. Tarz,rih,îrade û şerkeriya Apogerî bi vî awayî xwe di 14 serkeftina 14 Tirmehê de şenber kiriye. Ji xwe vê rih,tarz û îradeyê di berxwederên 14 Tirmehê de avakiriye Rêber APO ye. Ji ber vê yeke Kemal PÎR ' heta Rêber APO jiyan bike Kemal PÎR nemire' dibêje û bîr,baweri û girêdanbûna xwe ji Rêber APO re tine ser ziman. 14 Tirmehê biryardariya Apogeriyê ye. Bi vî awayî bû hêza herî mezin ya Rêber APO ji bo Pêngava 15 Tebaxê pêk bîne û li Kûrdîstanê Gerîla serwer bike. Berxwederên zindana Amedê de li Kûrdîstanê mirin bê wate kirin û jiyanê bi rûmetkirin. Gotina Kemal PÎR ' Em jiyanê ewqas hezdikin kû

di oxira wî de canê didin' bû bingeha ji-yana nû ya kûrdîstanê.

Ger di roja me ya îro de Têkoşîna Azadiya Kûrdîstanê bû îlhama hemî gelên kû li dijî modeniteya kapîtalîst têkoşîn dike ev bingeha xwe ji 14 Tirmehê digre. Şoreşa Gelan ya kû li Rojavayê Kûrdîstanê çêbû encama rih,îrade,tarz û şerkeriya 14 Tirmehê ye. Li rojhilatê Kûrdîstanê Şirim Elemhûlî, Ferzad Ke-manger û hevalên xwe di bin îşkenceyê Rejîma Îranê de bi rih, tarz û îradeya 14 Tirmehê berxwedan. Şoreşa jin-jîyan-azadî jî li ser vê bingeha berxwedêr û serhildêr peşket. Dîsa îro li tevahî Kûrdîstanê û bi taybetî li zap, avaşîn û metîna dewleta tirk a dagirk-er-faşîst û metînger li hember Gerîlayê Azadiya Kûrdîstanê binket, encama bîr,bawerî,rih,tarz û ji şerkeriya 14 Tirmehê ya serkeftinê ve gihişt zaferê.

کوپٹے میڑوں

سیراق

شەھىد
سەمکۆ سەرەھەلدان

ئا لبومى شەھىدان

شەھىد
شاھان دژراجۇن

شەھىد
ەمگىد توشا

شەھىد
سارىبا ئۆنۈور

شەھىد
مۇزگىن ئارمان

شەھىد
ريغاناز زاكرؤس

شەھىد
تىكۈشىر ئىيان

ئابۇمى شەھىدان

شەھىد
فېراز ئارژىن

شەھىد
ئاسو ئاران

شەھىد
ئەسرا ئورمۇم

سیگاره‌های ده‌دویں

دروزه زهیزی شورش

سالبوزی کۆمەنکۆزی نیزیده کانی شەنگان

۱۲ گەلابىز

سالبوزی کۆچى داوبى مامۇستا شىزىكۇ بىنكەسە

۱۴ گەلابىز

سالبوزى دەستپېرىدىنی ھەلمەتى ۱۵ ئى تەباخ ياشەپى چەکدارى

بە فەرمانىدەبى ھەفآل عەگىدە

۲۴ گەلابىز

سالى ۲۰۰۶، سالبوزى دامەزدانى كەجهەرەيە

گەلابىز ۲۴

سالبوزى لەسىدارەدانى دوو خۇشىكى تىكۈشەرى

كورد ھەلکى سەقز بە ناو شەھلا و نەسرىن كەعبىيە

۵ خەرمانان

لەسالى ۱۹۷۹ بە فەرمانى خۇمەينى، رۆزى هېزىش

لەسەر كوردان دەستپېندە كرى تەوهە

۱۴ خەرمانان

شەپى چەکدارانى باشۋورى كوردستان دەز بە

دەولەتى عىزاق دەستى پېكىرىدووە

۲۰ خەرمانان

سالبوزى بەرخۇدانى مىزۈوبى شارى كۆبانى

لەرۇزئاوايى كوردستانە.

۲۴ خەرمانان

عەلى چىچەك لە ۱۷ ئى نەيلوولى ۱۹۸۲ ناشەھىد بۇوە

۲۶ خەرمانان

سالبوزى شەھادەتى

ھەفآل تۈلەنلەن قەندىل

۲۶ خەرمانان

سالى ...، سالبوزى هېزىشى سەر قەرەداغە

28 خەرمانان

به جهوانی دهستانمان پیکرد ۹ به جهوانیش سه رده که وین

JILEMO 33

کۆمەلگای جهوانانی رۆژھەلاتی کوردستان ۹ یەکیتی ژنانی جهوانانی رۆژھەلاتی کوردستان

